

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-1-15 (Soruşturma)
Karar Sayısı : **07-10/63-19**
Karar Tarihi : 29.1.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN.

10 **B. RAPORTÖRLER:** İsmail Atalay YOLCU, Abdulgani GÜNGÖRDÜ,
Harun ULU, Metin PEKTAŞ

C. ŞİKAYET EDEN: İhbar

D. HAKKINDA SORUŞTURMA YAPILANLAR:

- Durer Refrakter Malzemeleri San. Tic. A.Ş.
Büyükçavuşlu Beldesi Sazlıdere Mevkii Çerkezköy Otoban Gişeleri Altı Silivri/İstanbul
- Haznedar Refrakter San. A.Ş.
Büyükçavuşlu Beldesi Sazlıdere Mevkii Çerkezköy Otoban Gişeleri Altı Silivri/İstanbul
- Konya Selçuklu Krom Magnezit Tuğla San. A.Ş.
Dutlukırı Mevkii PK.25 42090 Konya
20 Temsilcisi: Av. M Tevfik BUĞDAYCI
Aatürk Cad. 127/8 Konya
- Kümaş Kütahya Magnezit İşletmeleri A.Ş.
Eskişehir Karayolu 9.km Kütahya
Temsilcisi: Prof. Dr. Av. İ.Yılmaz ASLAN
Maya Akar Center 100/10 34349 Esentepe/İstanbul
- Remsan Refrakter Malzemeleri San. Tic. A.Ş.
Kemberburgaz Yolu Üzeri Cendere Mevkii No:29 Ayazağa/İstanbul
Temsilcisi: Av. Mehmet Seren Dinçler
Kuşdili Cad. No: 19 Fazlıoğlu İş Merkezi K:2/9 Kadıköy/İstanbul
- 30 - Selko Ateş Tuğla San. Tic. A.Ş.
Organize Sanayi Bölgesi 7. Cadde Kurtköy/Bartın
- Sörmaş Söğüt Refrakter Malzemeleri A.Ş.
Abide Sitesi Tomurcuk Sok. Murat İşhanı A Blok Kat: 3 Daire:14 Mecidiyeköy/İstanbul
Temsilcisi: Av. İbrahim GÜL
Mithatpaşa Cad. No: 13/12 Kızılay/Ankara
- Süper Ateş Ateşe Mukavim Malz. San. Tic. A.Ş.
Ayazağa Köyü Yolu Üzeri Yeni Levent/İstanbul
- Zonguldak Yatırım Filyos Ateş Tuğlası Makine Madencilik Enerji San. ve Tic. A.Ş.
Filyos/Zonguldak
40 Temsilcisi: Av. Recep ÇERÇİ
Necatibey Cad. No:34/3-4 Sıhhiye/Ankara

E. DOSYA KONUSU: Refrakter malzemeleri pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin, 4054 sayılı Rekabetin korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettikleri iddiası.

50 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Refrakter malzemeleri pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin, refrakter malzeme alım ihaleleri öncesinde, başta fiyat olmak üzere satış şartlarının belirlenmesi ve pazarın paylaşılması suretiyle, gerek amacı gerekse etkisi rekabeti bozma ya da kısıtlama olan anlaşmalar yapmak suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddia edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 24.2.2005 tarih, 1240 sayı ile giren ihbar belgelerinin incelenmesi sonucunda hazırlanan 1.4.2005 tarih ve 2005-1-15/İİ-05-AG sayılı İlk İnceleme Raporu, 1.4.2005 tarih ve REK.0.05.00.00/64 sayılı Başkanlık önergesi ile 7.4.2005 tarih ve 05-22/262-M sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve dosya konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

60 Önaraştırma sonunda hazırlanan 30.6.2005 tarih, 2005-1-15/ÖA-05-AG sayılı Önaraştırma Raporu Rekabet Kurulu'nun 8.7.2005 tarihli toplantısında görüşülerek adı geçen teşebbüsler hakkında soruşturma açılmıştır.

Soruşturma kararı 22.7.2006 tarihinde gönderilen, sırasıyla 2757, 2758, 2759, 2760, 2761, 2762, 2763, 2764, 2765 sayılı yazılarla hakkında soruşturma açılan teşebbüslere tebliğ edilmiş ve bu teşebbüslerden ilk yazılı savunmalarını göndermeleri talep edilmiştir.

70 Durer Refrakter Malzemeleri San. Tic. A.Ş. (Durer), Haznedar Refrakter San. A.Ş. (Haznedar), Konya Selçuklu Krom Magnezit Tuğla San. A.Ş. (Konya Krom), Sörmaş Söğüt Refrakter Malzemeleri A.Ş. (Sörmaş), Kümaş Kütahya Magnezit İşletmeleri A.Ş. (Kümaş), Remsan Refrakter Malz. San. Tic. A.Ş. (Remsan), Süper Ateş Ateşe Mukavim Malz. San. Tic. A.Ş. (Süper Ateş) ve Zonguldak Yatırım Filyos Ateş Tuğlası Makine Madencilik Enerji San. ve Tic. A.Ş. (Filyos)'nin, Kurum kayıtlarına sırasıyla; 17.8.2005 tarih 5805 sayı, 17.8.2005 tarih 955 sayı, 22.8.2005 tarih 5856 sayı, 17.8.2005 tarih 5797 sayı, 22.8.2005 tarih 5892 sayı, 1.8.2005 tarih 5366 sayı, 16.8.2005 tarih 5740 sayı, 24.8.2005 tarih 5967 sayı ile giren yazılarında özetle; Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğine dair rastlanılan ciddi bulguların kendilerine açıklanmadığı ifade edilerek, dosya mevcudu tüm bilgi ve belgelerin kendilerine gönderilmesi talep edilmiştir. Teşebbüslere gönderilen cevap yazılarında özetle, tüm bilgi ve belgelerin soruşturma raporu ile birlikte gönderileceği belirtilerek, 80 teşebbüslerin söz konusu talepleri reddedilmiştir.

Çok sayıda teşebbüsün soruşturmaya muhatap olması ve soruşturma konusu eylemlerin geniş bir zaman dilimini kapsaması dikkate alınarak hazırlanan 26.12.2005 tarih ve 257 Başkanlık önergesi üzerine Rekabet Kurulu'nun 29.12.2005 tarih ve 05-88/1239-M sayılı kararıyla, Kanun'un 43/1. maddesi gereğince soruşturma süresi 6 ay uzatılmıştır.

Soruşturma kapsamındaki teşebbüslerin ilk yazılı savunmaları süresi içerisinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

90 Soruşturma Heyetince tamamlanan 7.7.2006 tarih, SR/06-15 sayılı Soruşturma Raporu, Kanun'un 45/1. maddesi uyarınca tüm Kurul Üyeleri ile soruşturma kapsamındaki teşebbüslere tebliğ edilmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrası gereğince, taraflardan 30 gün içinde yazılı savunmalarının gönderilmesi istenilmiştir. Tarafların savunmaları ek süreler de dikkate alındığında, yasal süreler de dikkate alındığında, yasal süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

07-10/63-19

Soruşturma Heyeti'nin hazırladığı Ek Yazılı Görüş, Kanun'un 45/2. maddesi uyarınca tüm Kurul Üyelerine ve taraflara tebliğ edilmiştir. Tarafların savunmaları yasal süresi içinde Kurum'a intikal etmesinin ardından, Kurul tarafından 23.1.2007 tarihinde sözlü savunma toplantısı yapılmasına karar verilmiştir.

Sözlü savunma toplantısının ardından Kurul, 3.10.2006 tarih ve 07-10/63-19 sayılı ile nihai kararını vermiştir.

100 13.7.2005 tarih, 25874 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5388 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun"un 5. maddesinde yer alan "...Soruşturma yapılmasına karar verildiği takdirde Kurul ilgili daire başkanının gözetiminde soruşturmayı yürütecek raportör veya raportörleri belirler." hükmü uyarınca alınan 13.7.2005 tarih, 05-46/667 sayılı Kurul kararı doğrultusunda, mevcut soruşturmanın Heyet Başkanlığını yürüten Kurul Üyesi Rıfki ÜNAL nihai karar toplantısına katılmamıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Soruşturma Raporu ve Ek Görüş'te refrakter malzemeleri pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin;

110 i. Refrakter malzemeleri pazarında pazar paylaşımı ve refrakter malzeme alım ihaleleri öncesinde, başta fiyat olmak üzere satış şartlarının belirlenmesi suretiyle, gerek amacı gerekse etkisi rekabeti bozma ya da kısıtlama olan anlaşmalar yapmak suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin "a" ve "b" bentlerini ihlal ettikleri, bu nedenle adı geçen teşebbüslere aynı Kanun'un 16. maddesi gereğince para cezası uygulanması gerektiği,

ii. Kastın varlığının yanı sıra teşebbüslerin yaklaşık on yıldır söz konusu eylemleri gerçekleştiriyor olmalarının, ihlalin ağırlığına işaret etmekte olduğu ve bu hususların ceza takdiri bakımından ağırlaştırıcı unsurlar olarak değerlendirilmesi gerektiği,

120 iii. İhaleler öncesinde tespit edilen satış koşullarının çeşitli nedenlerle tam olarak uygulanmamış olması, refrakter malzemeleri pazarında ithalatın yarattığı rekabetçi baskı ve belli başlı refrakter malzeme müşterilerinin güçlü teşebbüsler olmalarına bağlı olarak, anlaşmaların etkilerinin sınırlı olarak ortaya çıktığı ve bu hususların hafifletici unsurlar olarak değerlendirilmesi gerektiği,

iv. Soruşturma kapsamında olan Selko Ateş Tuğla San. ve Tic. A.Ş. ve Remsan'ın anlaşmalara katılmakla birlikte uygulamanın içerisinde yer almadıkları, bu nedenle asgari düzeyde cezai müeyyide uygulanmasının yerinde olduğu; Durer ve Haznedar'ın ise ekonomik bütünlük çerçevesinde tek teşebbüs olarak değerlendirilmesi gerektiği,

sonucuna ulaşıldığı ifade edilmektedir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME VE HUKUKİ DAYANAK

130 I.1. Taraflar:

I.1.1. Durer Refrakter Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş. (Durer)

Durer, her türlü refrakter malzemenin imalatı, alımı, satımı, ihracat ve ithalatı alanlarında faaliyet göstermektedir. Toplam sermayesi 3.500.000 YTL olan şirketin hissedarlık yapısı aşağıdaki gibidir:

07-10/63-19

Tablo – 1 Durer'in Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Pay (%)
Enis Yalım Erez	32.3
Zekai Erez	32.9
Durer Yatırım A.Ş.	24.1
Neval Baykal	5.0
Ali Berberoğlu	5.0
Diğer	0.7
Toplam	100

- 140 Yönetim kurulu, Zekai Erez, Salih Erez ve Mert Erez'den oluşan Durer'in iştirakleri ve bu iştiraklerin faaliyet alanları aşağıdaki gibidir:

Tablo – 2 Durer'in İştirakleri

İŞTİRAKLER	İştirak Oranı	Faaliyet Alanları
Doğu Yatırım Holding A.Ş.	%1,4	Doğu Yatırım Kalkınma.
Arı Tütüncülük Ticaret Ltd. Şti.	%90	Toptan Tütün Alım Satımı
Magnezit Refrakter Malz. Tic. Ltd. Şti	%90	Magnezitten mamul refrakter alım satımı.
Kilden Refrakter Malz. Tic. Ltd. Şti.	%90	Kilden mamul refrakter alım satımı
Şamot Refrakter Malz. Tic. Ltd. Şt.	%90	Şamottan mamul refrakter alım satımı
Dolomit Refrakter Malz. Tic. Ltd. Şti.	%90	Dolomitten mamul refrakter alım satımı
Elif Refrakter Malz. Tic. Ltd. Şti.	%90	Her türlü refrakter ve ateşe dayanıklı malzeme alım satımı
Vardar Dolomit Refrakter Malz. İmal Ltd. Şti.	%50	İnşaat işlerinde kullanılmayan yalıtım özellikleri olmayan seramik ürünler ve yalıtım özellikleri bulunan seramik malzemelerin üretimi

I.1.2. Haznedar Refrakter San. A.Ş. (Haznedar)

Haznedar, her türlü refrakter malzemenin (özellikle ateş tuğlaları, ateşe dayanıklı harçlar, şekilli ve şekilsiz ürünler) imalatı, alımı, satımı, ihracat ve ithalatı alanlarında faaliyet göstermektedir. Toplam sermayesi 10.500.000 YTL olan şirketin hissedarlık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo – 3 Haznedar'ın Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Pay (%)
Enis Yalım Erez	18.7
Zekai Erez	18.9
Ali Berberoğlu	13.6
Ş.Neval Baykal	13.6
H. Mümtaz Yörükoğlu	10.4
Halka açık	18.0
Diğer	6.8
Toplam	100

- 150 Yönetim kurulu, Zekai Erez, H. Mümtaz Yörükoğlu, Salih Erez ve Mert Erez, Muzaffer Berberoğlu, Uygı Baykal'dan oluşan Haznedar'ın iştirakleri ve bu iştiraklerin faaliyet alanları aşağıdaki gibidir:

Tablo – 4 Haznedar'ın İştirakleri

İŞTİRAKLER	İştirak Oranı	Faaliyet Alanları
Vardar Dolomit Refrakter Malz. İmal Ltd. Şti.	%50	İnşaat işlerinde kullanılmayan yalıtım özellikleri olmayan seramik ürünler ve yalıtım özellikleri bulunan seramik malzemelerin üretimi

I.1.3. Konya Selçuklu Krom Magnezit Tuğla San. A.Ş. (Konya Krom)

Refrakter malzeme üretimi gerçekleştiren Konya Krom'un toplam sermayesi 30.000.000 YTL olup hissedarlık yapısı aşağıdaki gibidir:

07-10/63-19

Tablo – 5 Konya Krom'un Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Pay (%)
Rahim Özkaymak	51
Alanya Özk. A.Ş.	3,8
Konya Oto Nakliyat	3,8
Mevlüt Özkaymak	7,3
Adnan Özkaymak	7,3
Erdoğan Özkaymak	7,3
Erol Özkaymak	7,3
Dilek Özkaymak Cin	7,3
Özkan Özkaymak	3,1
Hatice Özkaymak	1,4
Toplam	100

160 Konya Krom'un yönetim kurulu Rahim Özkaymak, Hatice Özkaymak, Erol Özkaymak ve Dilek Özkaymak Cin'den oluşmaktadır. Teşebbüsün herhangi bir iştiraki veya bağlı ortaklığı bulunmamaktadır.

I.1.4. Kümaş Kütahya Magnezit İşl. A.Ş. (Kümaş)

Refrakter tuğla ve harç üretimi alanlarında faaliyet gösteren Kümaş, %99,74 oranındaki kamu payının, Zeytinoğlu Holding'e satılmasıyla özelleştirilmiş olan bir teşebbüstür. Toplam sermayesi 2.000.000 YTL olan şirketin halihazırdaki sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo – 6 Kümaş Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Pay (%)
Eston Yapı A.Ş.	70,09
Emzet Holding	29,75
Zeytinoğlu Holding	0,05
Diğer	0,11
Toplam	100

170 Yönetim kurulu, M. Yavuz Zeytinoğlu, Metin Erkaya, Yalçın Sayın, Uğur Bilgili, Özgür Mungan'dan oluşan teşebbüsün iştirakleri ve bu iştiraklerin faaliyet alanları aşağıdaki gibidir:

Tablo – 7 Kümaş'ın İştirakleri

İŞTİRAKLER	İştirak Oranı	Faaliyet Alanları
Kümaş Refrakter ve Sanayi Ürünleri Pazarlama A.Ş.	%95,8	Bağlı kuruluşlara yönetim, hukuk, organizasyon, danışmanlık ve finans hizmetleri sağlamak.
Kümaş Pazarlama A.Ş.	%9,6	Kümaş ürünlerinin komisyon karşılığı alım ve satımı.

I.1.5. Remsan Refrakter Malz. San. ve Tic. A.Ş. (Remsan)

Remsan, refrakter malzemeler üretimi, mühendisliği, projelendirilmesi ve montajı alanlarında faaliyet göstermektedir. Remsan'ın refrakter malzeme üretim kapasitesi yıllık 12.000 tondur. Toplam sermayesi 250.000 YTL olan şirketin sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

07-10/63-19

Tablo – 8 Remsan Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Pay (%)
Ahmet Özköseoğlu	29,0
Zeynep Ayşe Mümtaş	10,0
Mehmet Özköseoğlu	10,0
Murat Özköseoğlu	10,0
Erdem Alp	10,0
Zümrüt Alp Yalman	6,0
Ahmet Alp	6,0
Şahap Özer	3,4
Mediha Özer	3,4
Harika Çoker	3,4
Neslihan Buharlı	3,4
Aslı Kılıç	3,4
Faliha Alp	2,0
Toplam	100

180 Remsan'ın yönetim kurulu, Mehmet Özköseoğlu, Zeynep Ayşe Mümtaş, Murat Özköseoğlu, Zümrüt Alp Yalman, Harika Çoker'den oluşmaktadır. Teşebbüsün herhangi bir iştiraki veya bağlı ortaklığı bulunmamaktadır.

I.1.6. Selko Ateş Tuğla San. ve Tic. A.Ş. (Selko)

Refrakter malzeme üretim faaliyeti ile iştigal eden ve toplam sermayesi 60.000 YTL olan Selko'nun sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo – 9 Selko Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Pay (%)
Ahmet Kalaycı	55,0
Murat Kalaycı	40,0
Selahattin Kalaycı	2,0
Ceyda Kalaycı	1,0
Ayşe Kalaycı	1,0
Oya Çilsüleymanoğlu	1,0
Toplam	100

Selko'nun yönetim kurulu, Ahmet Kalaycı, Selahattin Kalaycı ve Oya Çilsüleymanoğlu'ndan oluşmaktadır. Teşebbüsün herhangi bir iştiraki veya bağlı ortaklığı bulunmamaktadır.

I.1.7. Sörmaş Söğüt Refrakter Malzemeleri A.Ş. (Sörmaş)

190 Refrakter malzemelerden özellikle ateş tuğlası ve harç üretimi ile iştigal eden ve toplam sermayesi 136.032 YTL olan Sörmaş'ın hissedarlık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo – 10 Sörmaş'ın Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Pay (%)
Sörpa A.Ş.	6,62
Orhan Karabuda	4,80
Sörhaz A.Ş.	2,70
Ülkü Karabuda	2,65
Z.Cüneyt Karabuda	2,38
Hakan Ayzeren	2,08
Cem Karabuda	1,93
Kroman Çelik Sanayi A.Ş.	1,90
ASK Madencilik Ltd. Şti.	1,90
Ayşe Canan Pamukçu	1,34
Bilecik Özel İdare	1,25
Diğer (4669 ortak)	70,46

07-10/63-19

Sörmaş'ın yönetim kurulu Orhan Karabuda, Servet Ayzeren, M. Yalçın Erişik, Servet Köseisoğlu, Z. Cüneyt Karabuda'dan oluşmaktadır. Şirketin iştirakleri, bu iştiraklerin faaliyet alanları ve Sörmaş'ın bu şirketlerdeki iştirak payları aşağıdaki gibidir:

Tablo – 11 Sörmaş'ın İştirakleri

İŞTİRAKLER	İştirak Oranı (%)	Faaliyet Alanları
Sörpa A.Ş.	28,75	Pazarlama
Sörhaz A.Ş.	28,75	Hammadde Üretimi
Sörmer A.Ş.	85,75	Plaka ve Karo Mermer Üretimi
Sörsigorta Ltd. Şti.	30,00	Sigorta Acentiliği
S. Seramik S.A.Ş.	0,00	Karo Fayans Üretimi
Atap A.Ş.	2,02	Araştırma Paketi
Ter. E. Otoprodüktör	0,1	Enerji

I.1.8. Süper Ateş Ateşe Mukavim Malz. San. ve Tic. A.Ş. (Süperateş)

Refrakter malzeme üretimi gerçekleştiren Süperateş'in toplam sermayesi 550.000 YTL olup, hissedarlık yapısı aşağıdaki gibidir:

200 Tablo – 12 Süperateş'in Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Pay (%)
M. Memduh Üretmen	53,8
Murat Yalçıntaş	12,4
Mehmet Yalçıntaş	12,4
Hande Üretmen	10,4
Merve Üretmen	10,4
Diğer	0,6
Toplam	100

Süperateş'in yönetim kurulu M.Memduh Üretmen, Hande Üretmen, Adnan Etesan, Merve Üretmen ve Murat Yalçıntaş'tan oluşmaktadır. Teşebbüsün iştirakleri aşağıdaki gibidir:

Tablo – 13 Süperateş'in İştirakleri

İŞTİRAKLER	İştirak Oranı (%)
Akenerji Elektrik Dağıtım A.Ş.	0,000001
Ekmaş Endüstriyel Metalurji San. ve Tic. A.Ş.	20,35

I.1.9. Zonguldak Yatırım Filyos Ateş Tuğlası Makina Madencilik Enerji San. ve Tic. A.Ş. (Filyos)

210 Refrakter malzeme üretimi, alımı, satımı alanında faaliyet gösteren Filyos; Zonguldak, Çaycuma, Devrek, Alaplı, Karadeniz Ereğli Ticaret Odaları, Karadeniz Ereğli Esnaf Kefalet ve Sanatkarlar Odası ile 44 özel kişinin %2'şer pay ortaklığından oluşmaktadır. Yönetim kurulu M. Salih Demir, Birol Kıyıcı, Rifat Sarsık, Burhanettin Okar, Hüseyin Demirel, Metin Anaz, Fethi Sesli, Hamdi Öztürk, H.Tahsin Avdan'dan oluşan teşebbüsün herhangi bir iştiraki ve bağlı ortaklığı bulunmamaktadır.

I.1. İlgili Pazar

Refrakter malzemeler, ateşle temas eden yüzeylerde kullanılan, yüksek sıcaklıklara ve bu sıcaklıklarda gaz, sıvı ve katı maddelerin fiziksel ve kimyasal etkilerine karşı koyabilme özelliğine sahip ürünlerdir. Yüksek sıcaklıkta çalışan fırın ve benzeri ünitelerin gerek yapımında, gerekse iç yüzeyinin kaplanmasında kullanılan bu malzemeler, yüksek sıcaklık altında fiziksel ve kimyasal nitelikte çeşitli aşındırıcı etkilere karşı fiziksel-kimyasal özelliklerini koruyabilmektedir.

220 Refrakter malzemeler metalik olmayan inorganik malzeme sınıfına girerler. Önemli refrakter malzemeler kimyasal özelliklerine göre "Alümina-Silikat Refrakter Malzemeler" ve "Bazik Refrakter Malzemeler" olmak üzere aşağıdaki şekilde iki grupta sınıflandırılabilir:

1. Alümina-Silikat Refrakter Malzemeler

- 1.1. Yüksek Alümina
- 1.2. Şamot
- 1.3. Semi-Silika (Yarı Silika) Malzemeler
- 1.4. Silika Malzemeler
- 1.5. İzolasyon Ateş Tuğlaları
- 1.6. Aside Dayanıklı Malzemeler
- 1.7. Özel Tip Refrakterler

2. Bazik Refrakter Malzemeler

- 2.1. Magnezit
- 2.2. Magnezit-Krom
- 2.3. Magnezit-Karbon
- 2.4. Ziftli-Zift Emreyne
- 2.5. Dolomit
- 2.6. Forsterit

Seramik teknolojisinin bir kolu olan refrakter sanayiinde, demir-çelik, demir dışı metaller sanayii, çimento sanayi, cam, seramik ve kimya sanayii gibi temel sanayi kollarının önemli bir yan girdisi olan refrakter malzemeler üretilmektedir. Refrakter malzemeler üretim yöntemine göre ise üçe ayrılmaktadır:

- a) Şekilli refrakter malzemeler
- b) Şekilsiz refrakter malzemeler
- c) Prefabrik Refrakter Elemanları

Şekilli refrakter malzemeler, kil, şamot, vitra, boksit, alümina, magnezit, dolomit gibi çeşitli hammaddelerin öğütülerek elekten geçirilmesi ve belli oranlarda karıştırılmasından sonra yüksek basınç altında kalıplarda preslenerek şekillendirilmesi, ardından da kurutularak fırınlarda nihai ürün olan "ateş tuğlası" haline getirilmesiyle elde edilir. Bu ürünler ısıyla temas eden fırınların inşasında ve iç yüzey kaplamasında kullanılır.

Şekilsiz refrakter malzemeler ise, ana girdilerin kırma, öğütme, eleme aşamalarından geçirilmesinden sonra tartma ve dozajlama ile harmanlanması sonucu elde edilen harçlardır. Bu ürünler uygulama şekline bağlı olarak, dövme harçları, döküm harçları, püskürtme harçları, sıvama harçları ve örgü harçları olarak sınıflandırılabilir.

Girdi olarak kullanıldığı sektörler göre refrakter malzemelerin dağılımına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo – 14 Refrakter Malzemenin kullanıldığı sektörler

Sektör	Tüketim (%)
Demir Çelik	74
Çimento	17
Döküm Sanayi	4
Şişe cam sanayi	2
Diğer	3

Bu tablodan refrakter malzemelerin öncelikli olarak demir çelik sektöründe daha sonra çimento sektöründe kullanıldığı görülmektedir. Dosya mevcudu belgeler de ağırlıklı olarak bu iki sektörle ilgilidir.

Yukarıdaki bilgilerden anlaşılacağı üzere refrakter malzemelerden bazılarının, üretim yöntemi ve kullanım alanlarındaki farklılıklar dikkate alınarak, farklı alt pazarlar olarak ele alınması mümkün olmakla birlikte, ürün grupları arasında talep yönlü ikame edilebilirliğin güçlü olduğu; dolayısıyla ilgili ürün pazarının tüm alt grupları

07-10/63-19

kapsayacak şekilde “refrakter malzemeleri pazarı” olarak ele alınmasının soruşturma kapsamında yerinde bir yaklaşım olduğu düşünülmektedir.

İlgili pazarda bulunan teşebbüslerin Türkiye genelinde faaliyet göstermeleri ve ayrıca ilgili ürünün pazarlama, satış ve dağıtımında rekabet koşulları açısından bölgesel bir farklılığın söz konusu olmaması nedenleriyle ilgili coğrafi pazar “Türkiye Cumhuriyeti Sınırları” olarak tespit edilmiştir.

I.3. Yapılan Tespitler ve Deliller

I.3.1. İhbar Dosyasında Yer Alan Belgelere İlişkin Tespit ve Değerlendirmeler

1. İhbar dosyasında bulunan, 10.4.1999 tarihinde Haznedar tarafından faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki tablo yer almaktadır:

“YILI PAZAR DURUMU (TON) (10.04.1999)

Sıra No	Sektör ve Firma	Toplam %100	Filyos %33	Sörmaş %25,50	Haznedar %21,5	Süperateş %20	
1.	Özel Çelikçiler	2050	-	810	780	460	
2.	Çimento Sektörü	7350	4600	1400	1350	-	
3.	Muhtelif Sekt.	4550	2025	1275	625	625	
4.	Kardemir	1600	975	165	270	190	
5.	İsdemir	Çıkılan	1865	-	900	300	665
		Çıkılacak	3535	100	1660	560	1215
6.	Erdemir	Çıkılan	1293	227	-	498	568
		Çıkılacak	2107	108	-	852	1147
7.	PAZAR TOPLAMI	24350	8035	6210	5235	4870	

Yine ihbar dosyasında yer alan “pazar durumu” başlıklı 8 adet belgede, buna benzer tablolarda 1993-1999 yıllarını kapsayan süreçteki satış rakamları ile pazar payları yer almaktadır. Bu belgelerde yer alan ifadeler teşebbüslerin, refrakter müşterilerini; özel çelikçiler, çimento sektörü, muhtelif sektörler, Kardemir, İsdemir, Erdemir şeklinde sınıflandırdıkları ve müşteriler bazında talepleri dikkate alarak görüşmeler yaptıklarına işaret etmektedir.

2. İhbar dosyasında yer alan “Diler D.Ç. Yeni Çelikhane Fiyatları” başlıklı metinde aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“ Konya Ramazan
Bey dikk.

Kümaş Reşat Bey dikk.
Haznedar Hüsamettin Bey dikk

DİLER D.Ç. YENİ ÇELİKHANE

FİYATLARI

<u>POTA TUĞLASI</u>	<u>SÖRMAŞ</u>	<u>HAZNEDA</u>	<u>KONYA</u>	<u>KÜMAŞ</u>
		<u>R</u>		
Normal Kalite	650	665	675	680
Yüksek Kalite	850	675	880	870
Fused Katkılı	1025	1050	1075	1065

E.A.O.

Normal Kalite	650	665	675	680
Hot-Spot	1025	1050	1075	1065

İhbar dosyasında yer alan bu belge, Sörmaş, Haznedar, Konya Krom ve Kümaş'ın, Diler Demir Çelik A.Ş.'nin pota tuğlası alımında teklif edilecek fiyatları görüştüklerine işaret etmektedir.

07-10/63-19

3. İhbar dosyasında yer alan, 13.11.1997 tarihinde Haznedar tarafından faks çekildiği anlaşılan ve İsdemir'in 1998 ihalesine ait bilgileri içeren belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

290

*"Filyos – Hasan Bey
Sörmaş – Ali İslamoğlu*

*Süperateş – İsmail Ön
Remsan – Faik Işıkçı*

İSDEMİR (1998 YILINA AİT)

Cins ve Ç.H.- 065	Miktar	Filyos	Sörmaş	Haznedar + Durer	Süperateş	Remsan
	20.000 adet (500 ton	21 \$/adet	10.000 adet (19\$/adet)	20.000 adet (19.60 \$/adet)	20.0 \$/adet	—
HARÇ (AL-40-49)	400 ton	460 \$/ton	476 \$/ton	488 \$/ton	480 \$/ton	—
HARÇ (AL-80)	350 ton	540 \$/ton	560 \$/ton	570 \$/ton	150 ton 530 \$/ton	595 \$/ton
	1250 ton	600 ton	250 ton	250 ton	150 ton	—

- *Fabrikamız teslim alacak.
185.800*

300 *Diğer şartlar eski tekliflerin aynı olacaktır."*

Bu belge, Filyos, Sörmaş, Haznedar-Durer, Süper Ateş ve Remsan'ın, İsdemir'in refrakter malzemelerden harç ve ÇH-065 alımında teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüklerine işaret etmektedir.

4. İhbar dosyasında bulunan ve 21.9.1998 tarihinde Haznedar tarafından faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

*"Filyos – Hasan Bey
Sörmaş – Ali İslamoğlu
Süperateş – İsmail Ön*

KARABÜK D.Ç (METAL POTASI)

KALİTE	MİKTAR	FİLYOS	SÖRMAŞ	HAZNEDAR	SÜPERATEŞ
Çalışma astarı HK 75	105 ton	605 \$/ton	610 \$/ton	575 \$/ton	590 \$/ton
Emniyet astarı	51 ton	485 \$/ton	480 \$/ton	485 \$/ton	465 \$/ton
HARÇ (H75)	10 ton	440 \$/ton	445 \$/ton	455 \$/ton	420 \$/ton
	166 ton	-----	-----	105 ton	61 ton

- *TESLİM YERİ: Fabrikalarımız teslim
Diğer hususlar aynı"*

Bu belge, Filyos, Sörmaş, Haznedar ve Süper Ateş'in, Karabük Demir Çelik'in refrakter malzemelerden harç, çalışma astarı ve emniyet astarı alımında teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüklerine işaret etmektedir. Ek bilgi talebine

07-10/63-19

istinaden Sörmaş tarafından gönderilen belgeler arasında bu ihaleye ilişkin fiyat teklifi yer almakta olup, Sörmaş'ın belgede yer alan fiyat tekliflerini aynen yerine getirdiği tespit edilmiştir.

5. İhbar dosyasında yer alan "Karabük Demir DÇ 1999 Yılı İhalesi" başlıklı metinde aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

320

"KARABÜK D.Ç (1999 YILI İHALESİ)

	KONYA	KÜMAŞ	SÖRMAŞ	HAZNEDAR	SÜPERATEŞ
<i>Pota tuğlası</i>	<i>(40 pota)</i>	<i>(40 pota)</i>	<i>(80 pota)</i>	<i>(+20</i>	<i>(35 pota)</i>
<i>225 set</i>	<i>660 ton</i>	<i>660 ton</i>	<i>1320 ton</i>	<i>fazlalık)</i>	<i>578 ton</i>
<i>(4162 ton)</i>	<i>11545</i>	<i>11500</i>	<i>11525</i>	<i>(30 pota)</i>	<i>11570</i>
	<i>\$/set</i>	<i>\$/set</i>	<i>\$/set</i>	<i>495 ton</i>	<i>\$/set</i>
				<i>11590 \$/set</i>	
<i>Konverter</i>	<i>(2 set)</i>	<i>(2 set)</i>	<i>(3 set)</i>	<i>-----</i>	<i>(1 set)</i>
<i>8 set</i>	<i>320 ton</i>	<i>320 ton</i>	<i>480 ton</i>		<i>160 ton</i>
<i>(1280 ton)</i>	<i>110500</i>	<i>110400</i>	<i>110600</i>	<i>111.500</i>	<i>110800</i>
	<i>\$/set</i>	<i>\$/set</i>	<i>\$/set</i>	<i>\$/set</i>	<i>\$/set</i>
<i>5442 ton</i>	<i>980 ton</i>	<i>980 ton</i>	<i>1800 ton</i>	<i>495 ton</i>	<i>738 ton</i>

- **KARABÜK TESLİM FİYAT OLACAK.**
- *Teknik şartname farklılıkları gözden geçirilecek ve 23.11.1998 tarihine kadar Konya tarafından firmalara fakslanacak.*
- *Ödeme eski dosyanın aynısı*
- *Sinterin tamamı alınacaktır."*

Bu belgeden, Konya Krom, Kümaş, Sörmaş, Haznedar ve Süper Ateş Karabük Demir Çelik'in refrakter malzemelerden pota tuğlası ve konverter alımında teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştükleri anlaşılmaktadır.

330

6. İhbar dosyasında yer alan ve 28.6.1999 tarihinde Haznedar tarafından faks çekildiği anlaşılan "İsdemir 30.6.1999 İhalesi" başlıklı metinde aşağıdaki tablo ve ifadeler yer almaktadır:

" İSDEMİR 30.06.1999 İHALESİ

Sörmaş – Ali İslamoğlu
Filyos – Hasan Bey
Süperateş – İsmail Ön

Cins	Miktar	Filyos	Sörmaş	Haznedar	Süperateş
<i>Ankor.</i>	<i>5 ton</i>	<i>585 \$/ton</i>	<i>520 \$/ton</i>	<i>600 \$/ton</i>	<i>560 \$/ton</i>
<i>Hafif Şamot</i>	<i>75 ton</i>	<i>820 \$/ton</i>	<i>690 \$/ton</i>	<i>780 \$/ton</i>	<i>765 \$/ton</i>
<i>Toplam</i>	<i>80 ton</i>		<i>80 ton</i>		

İSDEMİR TESLİM FİYATTIR.
Gecikme faizi %10 olacaktır."

Bu belgeden, Filyos, Sörmaş, Haznedar ve Süper Ateş'in, İsdemir'in refrakter malzemelerden ankor ve hafif şamot alım ihalesinde teklif edilecek fiyatları ve satış

07-10/63-19

340 şartlarını görüştükleri anlaşılmaktadır. Belgede görüşmeye konu olan ihalenin 30.6.1999 tarihli ihale olduğu tespit edilmiş olup, faksın ise 28.6.1999 tarihinde, yani ihaleden iki gün önce çekildiği görülmektedir.

Öte yandan ek bilgi talebine istinaden Sörmaş tarafından gönderilen belgeler arasında, bu ihaleye ilişkin fiyat teklifi de yer almakta olup, Sörmaş'ın hafif şamot için teklif ettiği fiyatın belgede yer alan fiyatla aynı olduğu tespit edilmiştir. Ancak, Sörmaş tarafından yapılan teklif, ihaleden 3 gün önce kaleme alınmış olup, hangi tarihte gönderildiği tam olarak tespit edilememiştir.

7. İhbar dosyasında bulunan ve 27.4.2000 tarihinde Filyos tarafından faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki tablo ve ifadeler yer almaktadır:

350

*"Sn. H. Kambur
Sn. A. İslamoğlu
Sn. İ. Ön*

Kars Çimento İhale Tarihi: 01.05.2000

		<i>Paz.</i>	<i>Adet</i>	<i>KG</i>	<i>Filyos</i>	<i>Sörmaş</i>	<i>Haznedar</i>	<i>S.Ateş</i>
1.	%80 AL2O3	620	250	2750	295.000	320.000	325.000	318.000
2.	%80 AL2O3	320	650	6920	"	"	"	"
3.	%75 AL2O3	620	1175	12730	"	"	"	"
4.	%75 AL2O3	300	1625	16980	"	"	"	"
5.	%75 AL2O3	P.201	20	150	"	"	"	"
6.	%75 AL2O3	P.202	35	285	"	"	"	"
7.	YS 70 Harç			4000	199.000	206.000	205.000	207.000
8.	YS 55 Harç			3000	192.000	"	"	"
				46.815				

Bu belgeden, Filyos, Sörmaş, Haznedar ve Süper Ateş'in, Kars Çimento'nun çeşitli refrakter malzemeler için açacağı alım ihalesinde teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüğü anlaşılmaktadır. Belgede, görüşülen ihalenin 1.5.2000 tarihli ihale olduğu, faksın ise 27.4.2000 tarihinde, yani ihaleden 4 gün önce çekildiği tespit edilmiştir.

360 8. İhbar dosyasında bulunan ve Süperateş tarafından 16.7.2002 tarihinde faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Filyos – Hasan Bey

*Sörmaş – Ali İslamoğlu
Konya – Reşat Bey*

Haznedar – Hüsamettin Bey

Selko – Mustafa Diner

İSDEMİR (Kok Kapı Tuğlaları)

CİNS (POZ NO)	MİKTAR	KONYA	FİLYOS	SÖRMAŞ	HAZNEDAR	SÜPERATEŞ	SELKO
K-012 29913	27 ton	525 \$/T	520 \$/T	518\$/T	509 \$/T	505 \$/T	512 \$/T
K-012 29914	47 ton	525 \$/T	520 \$/T	518\$/T	509 \$/T	505 \$/T	512 \$/T
K-013 29915	31 ton	525 \$/T	520 \$/T	518\$/T	509 \$/T	505 \$/T	512 \$/T
K-013 29916	52 ton	525 \$/T	520 \$/T	518\$/T	509 \$/T	505 \$/T	512 \$/T
	157 ton	--	--	--	--	157 ton	--

370 Bu belgeden, Konya Krom, Filyos, Sörmaş, Haznedar ve Süper Ateş ve Selko'nun, Kars Çimento'nun çeşitli refrakter malzemeler için açacağı alım ihalesinde teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştükleri anlaşılmaktadır. Ek bilgi talebine istinaden Süperateş ve Selko tarafından gönderilen belgeler arasında bu ihaleye ilişkin fiyat teklifi yer almakta olup, her iki teşebbüsün de teklif ettiği fiyatların belgede yer alan fiyatlarla uyuşmadığı tespit edilmiştir.

9. İhbar dosyasında bulunan ve 2.5.2003 tarihinde Haznedar tarafından Sörmaş'a faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki tablo ve ifadeler yer almaktadır:

380

*"Konya – Reşat Bey
Kümaş – Nurettin Bey
Sörmaş – Ali İslamoğlu*

*Süperateş – İsmail Ön
Filyos – Hasan Bey*

ERDEMİR (488 pota)

CİNS VE MİKTAR	KONYA	KÜMAŞ	SÖRMAŞ	HAZNEDAR	SÜPERATEŞ	FİLYOS
488 – 17780 ad. 250 ton	9000 ad. (128 ton) 575 \$/ton	585 \$/ton	590 \$/ton	9000 ad. (128 ton) 570 \$/ton	580 \$/ton	590 \$/ton
156 ton	128 ton	----	----	128 ton	----	----

- ERDEMİR TESLİM OLACAKTIR.**

NOT: SON POTA TUĞLA İHALESİNDEN KONYA VE HAZNEDAR SİPARİŞ ALAMADIĞINDAN İKIYE BÖLÜNEREK BU FİRMALARA BIRAKILMIŞTIR.”:

390 Bu belgeden, Konya Krom, Kümaş, Sörmaş, Haznedar, Süper Ateş ve Filyos'un Erdemir'in refrakter malzeme alım ihalesinde teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüğü anlaşılmaktadır. Belgenin sonundaki notta, ihalenin daha önceki eksik satışlarına istinaden Konya Krom ve Haznedar'a bırakıldığı görülmektedir. Erdemir'in bu ihaleyle almayı planladığı 156 tonluk refrakter malzemenin bu iki teşebbüs tarafından eşit şekilde paylaşıldığı anlaşılmaktadır. Sörmaş'ın bu ihaleye 5.5.2003 tarihinde yaptığı teklifte belgedeki fiyatın 30 dolar altında fiyat verdiği tespit edilmiştir.

07-10/63-19

10. İhbar dosyasında bulunan ve 17.7.2003 tarihinde Süperateş tarafından faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki tablo yer almaktadır:

400

“ÇEMTAŞ 17.07.2003

SÖRMAŞ – Ali İslamoğlu

KONYA – Reşat Bey

	Malzeme Cinsi	MİKTAR		Süperateş	Sörmaş	Konya
		KG	ADET			
1	%8 GR2 2P10	31.000	2700			
2	%8 GR2 2P24	53.000	3780			
3	%8 GR2 4PO	33.000	2550			
4	%15 GRE 10 3P10	18.000	1500			
5	%15 GRE 10 3P20	59.000	4950			
6	%15 GRE 10 4P12	3.800	270			
7	%15 GRE 10 4 P22	38.000	2700			
8	%15 GRE 10 3P10 ¾	700	150			
9	% 15 GRE 10 3P10 2/3	700	150			
11	NF1/40 %75 AL2O3	13.500	4500	675	690	685
12	%85 Aluminalı Harç	5.000		520	535	530
13	A1 KP Kapalı Tandış Çanak Tuğl.	26.000	2400	520	535	530
14	Tasprey 85 M	500.000				
15	Aliva Malzemesi	180.000				
16	Morcast 170 Taban Tamir Malz.	50.000		585	650	625
17	MARAM 92 HARÇ	90.000				

• ÇEMTAŞ teslim.

• KDV hariç.

Diğer fiyatları bana faxlamanızı rica ederim.”

Bu belgeden, Konya Krom, Sörmaş ve Süper Ateş vasıflı demir çelik üreticisi Çemtaş'ın çeşitli refrakter malzemeler için açmış olduğu alım ihalesinde teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüğü anlaşılmaktadır. Belgeden ihale tarihinin 17.7.2003 olduğu, faksın ise yine bu tarihte saat 10.07'de çekildiği anlaşılmaktadır.

410

Öte yandan ek bilgi talebine istinaden Süperateş tarafından gönderilen belgeler arasında, Süperateş'in bu ihaleye ilişkin olarak belge tarihinden bir gün sonra yaptığı fiyat teklifi yer almakta ancak teşebbüsün teklif ettiği fiyatların belgede yer alan fiyatlardan farklı olduğu görülmektedir.

Aynı ihaleyle ilgili olarak Sörmaş tarafında teklif edilen fiyatların ise belgede yer alan fiyatlarla aynı olduğu görülmektedir. Sörmaş tarafından yapılan bu fiyat teklifi belge tarihinden önce düzenlenmiştir.

11. İhbar dosyasında bulunan ve 2.8.2004 tarihinde Haznedar tarafından Sörmaş'a faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

420

“Filyos – Hasan Bey
Süperateş – İsmail Ön
Sörmaş – Ali İslamoğlu
Remsan- Faik Bey

CİNS	MİKTAR	FİLYOS	ERDEMİR		SÖRMAŞ	REMSAN
			DURER	SÜPERATEŞ		
Düşük Çim.	350 ton	200 Ton	50 TON	50 TON	50 TON	100 TON
Beton		410 euro/T	415 euro/T	415 euro/T	400 euro/T	405 euro/T
%85 AL. Beton	300 ton	25 ton	300 ton	125 ton	50 ton	50 ton
Toplam	50 ton	398 euro/T	408 euro/T	400 euro/T	415 euro/T	420 euro/T
		225 ton	150 ton	125 ton	50 ton	100 ton

07-10/63-19

NOT: Erdemir teslim fiyattır”

Bu belgeden, Filyos, Durer, Sörmaş, Remsan ve Süper Ateş Erdemir'in çeşitli refrakter malzemeler için açmış olduğu alım ihalesinde teklif edilecek fiyatları görüştükleri anlaşılmaktadır.

430 Ek bilgi talebine istinaden Süperateş tarafından gönderilen belgeler arasında bu ihaleye ilişkin olarak belgenin faks tarihi olan 2.8.2004'te yaptığı fiyat teklifi yer almakta olup, Süperateş'in düşük çimentolu refrakter betonu için teklif ettiği fiyat ve miktarın belgede yer alan rakamlarla aynı olduğu tespit edilmiştir.

Aynı teşebbüsün ihale konusu diğer ürün olan yüksek alüminalı refrakter betonu için verdiği fiyatın ise belgede yer alan fiyattan 2 Euro daha düşük olduğu görülmektedir.

Yine Durer ve Sörmaş'ın gönderdiği belgelerden, bu teşebbüslerin söz konusu ürünlerle ilgili olarak yaptığı tekliflerin de belgede yer alan fiyat ve miktarlarla aynı olduğu tespit edilmiştir.

12. İhbar dosyasında bulunan ve Haznedar tarafından Sörmaş'a 11.4.2002 tarihinde faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

440

“Konya - Reşat Bey
Sörmaş – Ali İslamoğlu

Filyos – Hasan Bey

Süperateş – İsmail Ön

İSDEMİR

CİNS	MİKTAR	FİLYOS	DURER	SÜPERATEŞ	SÖRMAŞ	REMSAN	SELKO
Yük. Al. Pota 150/80	150 ton	550\$/T	555\$/T	540\$/T	565\$/T	570\$/T	560 \$/T

* FOT FABRİKALAR TESLİM FİYATTIR

* DİĞER HUSUSLARDA BİR ÖNCEKİ TEKLİFİN AYNI OLACAKTIR”

450 Bu belgeden, Filyos, Durer, Süper Ateş, Sörmaş, Remsan ve Selko'nun, İsdemir'in refrakter malzeme alımında teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüğü anlaşılmaktadır. Fiyatlar ayrıntılı olarak belirlenmiş, diğer koşulların ise bir önceki ihale ile aynı olması üzerinde mutabık kalınmıştır.

Selko belgede yer alan teklifi aynen gerçekleştirmiş olmakla birlikte, belgede Selko'ya ilişkin olarak düşünülen notun daha sonra ilave edildiği görülmekte olup, bunun bilgi amaçlı olarak yapıldığı, dolayısıyla Selko'nun bu mutabakat içerisinde yer almadığı düşünülmektedir.

Ek bilgi talebine istinaden Haznedar tarafından gönderilen belgeler arasında yer alan ve bu ihaleye ilişkin olarak Haznedar'ın yaptığı fiyat teklifini gösterir belgeden, faks tarihinden dört gün sonra belgede yer alan bu teşebbüs tarafından fiyatların aynen teklif edildiği tespit edilmiştir.

460 Sörmaş tarafından yapılan teklifte ise fiyatın, belgede yer alandan 30 Euro düşük olduğu görülmektedir.

13. İhbar dosyasında bulunan, 8.7.2004 tarihinde Haznedar tarafından Sörmaş'a faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki tablo yer almaktadır:

“Filyos – Hasan Bey
Sörmaş – Ali İslamoğlu

Süperateş – İsmail Ön
Konya – Reşat Bey

ERDEMİR

CİNSİ	Miktar	Filyos	Haznedar	Süperateş	Konya	Sörmaş
Turgate Tuğlası	10 set	3 set (39800 Euro/set)	3 set (39800 Euro/set)	3 set (39800 Euro/set)	1 set (39150 Euro/set)	1 set (39250 Euro/set)

* ERDEMİR TESLİMDİR

470 Bu belgeden, Filyos, Haznedar, Süper Ateş, Sörmaş ve Konya Krom'un Erdemir'in refrakter malzeme alımında teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüğü anlaşılmaktadır. Mutabakata göre Filyos, Haznedar, Süper Ateş'in 3'er, Konya Krom ve Sörmaş'ın 1'er set satması öngörülmüştür.

Süper Ateş tarafından Kuruma gönderilen belgeler arasında yer alan ve bu teşebbüsün Erdemir'e, 10.7.2004 tarihinde yani yukarıdaki belgenin faks tarihinden iki gün sonra yaptığı teklifi gösteren belgede yukarıdaki mutabakata paralel olarak 3 set için set başına 39800 Euro teklif yapıldığı tespit edilmiştir.

480 Haznedar tarafından yapılan teklifin belgede yer alan 39800 Euro/set yerine 25 euro farkla 39775 Euro/set, Filyos tarafından yapılan teklifin 700 Euro farkla 39.100, Sörmaş tarafından 50 Euro farkla 39.200 olduğu görülmektedir.

14. İhbar dosyasında bulunan ve 4.7.2003 tarihinde Remsan tarafından faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki tablo yer almaktadır:

“Sörmaş – Ali İslamoğlu

Süperateş – İsmail Ön

Filyos – Hasan Bey

Haznedar – Hüsamettin Bey

ERDEMİR

CİNSİ	Miktar	Filyos	Sörmaş	Süperateş	Remsan	Haznedar
Plastik Malzemesi	40 set	480 EURO/ton	490 EURO/ton	470 EURO/ton	450 EURO/ton	460 EURO/ton

* ERDEMİR TESLİMDİR

490 * TERMİNLER AYNEN KABUL”

Bu belgeden, Filyos, Haznedar, Süper Ateş, Sörmaş ve Remsan'ın, Erdemir'in refrakter malzeme alımında teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüğü anlaşılmaktadır.

Süper Ateş tarafından Kuruma gönderilen belgeler arasında yer alan ve bu teşebbüsün Erdemir'e plastik malzeme için, 7.7.2003 tarihinde yani yukarıdaki belgenin faks tarihinden üç gün sonra yaptığı teklifi gösteren belgede yukarıdaki mutabakata paralel olarak ton başına 470 Euro teklif yapıldığı tespit edilmiştir. Belgede geçen “terminler aynen kabul” ifadesi de görüşmelere ilişkin randevuların aynen kabul edildiğini ifade etmektedir.

500 Ancak söz konusu ihale için Remsan tarafından yapılan teklif 3.7.2003 tarihli olup yukarıdaki mutabakatın hilafına ton başına 370 Euro'dur. Dolayısıyla Remsan'ın yukarıdaki belgede yer almakla birlikte bu ihalede mutabakata katılmadığı düşünülmektedir.

07-10/63-19

15. İhbar dosyasında bulunan, Filyos tarafından 4.5.2000 tarihinde saat 09.05'te faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Sn. A. İslamoğlu
Sn. H. Kambur
Sn. İ. Ön

510 **AŞKALE ÇİMENTO**
İhale Tarihi: 4.5.2000

CİNSİ	Adet	Kg	Sörmaş	Haznedar	S. Ateş
%45 Al2O3 NF2	5800	27260	270.000	275.000	265.000
İzole Tuğla	5800	12.000	410.000	420.000	425.000

- KDV Hariçtir
- Nakliye hariçtir.
- Ödeme: 30 gün
- Teslim süresi : 45 gün

BURSA ÇİMENTO

CİNSİ	Adet	Kg	Sörmaş	Haznedar	S. Ateş
%80-85 Al2O3 NF2	6000	33000	309.000	305.000	315.000

- KDV Hariçtir
- Nakliye hariçtir.
- Ödeme: 30 gün
- Teslim süresi : 30 gün"

520 Bu belgeden, Süper Ateş, Sörmaş ve Haznedar'ın Aşkale Çimento ve Bursa Çimento'nun refrakter malzeme alım ihalesinde teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüğü anlaşılmaktadır. Belgeden Aşkale Çimento'nun ihale tarihi ile faks tarihinin aynı olduğu ancak faksın saat 09.05'te çekildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla görüşmenin ihaleden önce gerçekleştiği düşünülmektedir.

16. İhbar dosyasında bulunan belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Haznedar – Sn. H. Kambur
Kümaş – Sn. N. Korkmaz
Konya – Sn. Rıdvan Bey

530 **6 – TEMMUZ – 1998 TARİHİNDEN İTİBAREN UYGULANACAK FİYATLAR**

	KONYA	HABAŞ	SÖRMAŞ	HAZNEGAR
Pota %5	210.000	195.000	196.000	212.000
" %8	213.000	200.000	199.000	216.000
" %10	217.000	200.000	202.000	221.000
" %12	221.000	205.000	206.000	224.000
" %15	224.000	210.000	210.000	227.000
Ocak %15	224.000	215.000	210.000	230.000
Ocak %15 (fused katkı)	1200\$	1200\$	1150\$	1225\$

Belgeden, Konya Krom, Kümaş, Sörmaş ve Haznedar'ın 6.7.2005 tarihinden sonra demir çelik üreticisi olan Habaş'a uygulanacak fiyatları görüştüğü açıkça anlaşılmaktadır.

17. İhbar dosyasında bulunan, 11.10.1997 tarihinde Filyos tarafından faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Sn. H. Kambur
Sn. A. İslamoğlu
Sn. İ. Ön

07-10/63-19

540 *İsdemir*
İhale Tarihi : 16.10.1997
97-100/2519-2520 sayılı Dosya

		Sörmaş	Haznedar	S.Ateş
Kok Bataryası K-853	30 Ton	980	873	864
Kok Bataryası K-862	30 Ton	880	873	864

- KDV Hariçtir
- Nakliye hariçtir.
- Teslim süresi 3 aydır.”

Bu belge, Süper Ateş, Sörmaş ve Haznedar'ın İsdemir'in refrakter malzeme alım ihalesinde teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüğüne işaret etmektedir. Belgeden, ihale tarihinin 16.10.1997, faks tarihinin ise 11.10.1997 olduğu görülmektedir. Dolayısıyla görüşmenin ihaleden önce gerçekleştiği açıkça anlaşılmaktadır.

550

18. İhbar dosyasında bulunan, 18.9.1997 tarihinde Haznedar tarafından faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Sörmaş – Ali İslamoğlu
Süperateş – İsmail Ön
Filyos – Hasan Bey

ERDEMİR (22.09.1997)

CİNSİ	Miktar	Filyos	Sörmaş	Haznedar	Süperateş
Aski tuğlası	6 ton	1120 DM//T	1100 DM//T	1090 DM//T	1035 DM//T
STS TUĞLA	12 ton	895 DM//T	900 DM//T	880 DM//T	860 DM//T
TANDIŞ ÇARPMA	35 ton	1140 DM//T	1090 DM//T	1135 DM//T	1150 DM//T
	53 TON	-	35 ton	-	18 ton

* Siparişi müteakip 3 ayda teslim
* FİYATLAR ERDEMİR teslimdir.
* Diğer hususlar eski teklifin aynı olacaktır.”

560 Bu belge, Filyos, Süper Ateş, Sörmaş ve Haznedar'ın Erdemir'in refrakter malzeme alım ihalesinde teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüğüne işaret etmektedir. Belgeden ihale tarihinin 22.9.1997, faks tarihinin ise 18.9.1997 olduğu görülmektedir. Dolayısıyla görüşmenin ihaleden önce gerçekleştiği açıkça anlaşılmaktadır. Fiyat ve miktar açıkça belirtilmiş, diğer hususlarda ise eski teklifin geçerli olması konusunda mutabık kalınmıştır.

19. İhbar dosyasında bulunan ve 22.5.1998 tarihinde Haznedar tarafından faks çekildiği anlaşılan diğer bir belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Konya –Rıdvan Bey
Kümaş – Nurettin Bey
Sörmaş – Ali İslamoğlu
Süperateş – İsmail Ön

570

ERDEMİR

CİNSİ	Miktar	Konya	Kümaş	Sörmaş	Haznedar	Süperateş
80 tonluk KONVERTER	2 set	148.750 \$/SET	148.250 \$/SET	149.500 \$/SET	147.500 \$/SET	146.500 \$/SET

* ERDEMİR teslim fiyatıdır.
* Temmuz ve Ağustos 98'de teslim edilecektir.
* Diğer hususlarda diğer tekliflerin aynı.”

07-10/63-19

Bu belgeden, Konya Krom, Kümaş, Sörmaş, Haznedar ve Süper Ateş'in, Erdemir'in refrakter malzeme alımında teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüğü anlaşılmaktadır. Fiyat ve miktar açıkça belirtilmiş, diğer hususlarda ise önceki tekliflerin geçerli olması konusunda mutabık kalınmıştır.

580 Ek bilgi talebine istinaden Haznedar tarafından gönderilen belgeler arasında yer alan fiyat tekliflerinden, Haznedar'ın bu ihaleye verdiği fiyat teklifinin belgede yer alan fiyat olduğu ve bu teklifin belgenin faks tarihinden üç gün sonra yapıldığı tespit edilmiştir.

Süperateş tarafından yapılan teklif ise belgede yer alan fiyat olan 146.500 Euro'nun 750 Euro altında, 145.750 Euro'dur. Sörmaş, belgede yer alan 149.500 Euro yerine, bu rakamın 1600 Euro altında, 147.900 Euro teklif yapmıştır. Söz konusu teklifleri, Haznedar belgenin faks tarihinden 3 gün sonra, Süperateş 1 gün sonra, Sörmaş ise 2 gün önce vermişlerdir.

20. İhbar dosyasında bulunan ve 10.11.1998 tarihinde Filyos tarafından faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

590 "İhale Tarihi: 13.11.1988
Bursa Çimento

Sn. H. Kambur
Sn. A. İslamoğlu

.....

- KDV hariçtir.

- Nakliye hariçtir

-%25 siparişte peşin, bakiyesi 30 gün sonra"

Bu belgeden, Filyos, Sörmaş ve Haznedar'ın Bursa Çimento'nun refrakter malzeme alım ihalesinde teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüğü anlaşılmaktadır. Belgeden ihale tarihinin 13.11.1998, faks tarihinin ise 10.11.1998 olduğu görülmektedir. Dolayısıyla görüşmenin ihaleden önce gerçekleştiği açıkça anlaşılmaktadır.

600

21. İhbar dosyasında bulunan ve 6.2.2003 tarihinde Remsan tarafından teşebbüslere faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Sörmaş – Ali İslamoğlu

Süperateş – İsmail Ön

Filyos – Hasan Bey

Haznedar – Hüsamettin Bey

İSDEMİR

CİNSİ	Miktar	Filyos	Sörmaş	Süperateş	Remsan	Haznedar
Plastik	30ton	850 \$/ton	860 \$/ton	857 \$/ton	838 \$/ton	840 \$/ton
Malzemesi						
%85 Al2o3						

610 * İSDEMİR TESLİM
* TERMİNLER AYNEN KABUL"

Bu belgeden, Filyos, Haznedar, Süper Ateş, Sörmaş ve Remsan İsdemir'in refrakter malzeme alımında teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüğü, anlaşılmaktadır. Remsan'ın, belgenin faks tarihinden bir gün önce söz konusu alıma ilişkin olarak yaptığı fiyat teklifi belgede yer alandan farklıdır.

22. İhbar dosyasında bulunan bir diğer belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Filyos – Hasan Bey
Haznedar – Hüsamettin Bey
Süperateş – İsmail Ön
Remsan – Faik Işıkçı
Konya – Reşat Bey

620

İSDEMİR (2000 yılı)

	FİLYOS	SÖRMAŞ	HAZNEDAR	S.ATEŞ	KONYA	REMSAN
AL-46 Şamot	-	400 ton	-	100 ton	-	-
Harç	315 \$	305 \$	325 \$	300 \$	329 \$	330 \$
(400 ton)	(-)	(300 ton)	(-)	(100 ton)	(-)	(-)

- B. Fiyat FOB fabrikalarımız teslimidir.
- Diğer hususlar aynen geçerlidir.”

Bu belgeden, Filyos, Haznedar, Süper Ateş, Sörmaş, Remsan ve Konya Krom'un İsdemir'in refrakter malzeme alımında teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüğü anlaşılmaktadır.

630

23. İhbar dosyasında bulunan, 21.7.1999 tarihinde Filyos tarafından faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Sn. H. Kambur
Sn. A. İslamoğlu
Sn. İ. Ön

BOLU ÇİMENTO

İhale tarihi: 30.7.1999

.....

- KDV hariçtir.
- Nakliye hariçtir.
- Ödeme: Fatura tarihinden sonra 15 gün
- Teslim süresi...”

640

Bu belgeden, Sörmaş, Haznedar ve Süper Ateş'in Bolu Çimento'nun refrakter malzeme alım ihalesinde teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştükleri anlaşılmaktadır. Belgeden ihale tarihinin 30.7.1999, faks tarihinin ise 21.7.1999 olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla görüşmenin ihaleden önce gerçekleştiği açıkça görülmektedir.

24. İhbar dosyasında bulunan, 10.11.1998 tarihinde Filyos tarafından faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Sn. H. Kambur
Sn. A. İslamoğlu
Sn. İ. Ön

650

MARDİN ÇİMENTO

İhale tarihi: 10.11.1998

.....

- KDV hariçtir.
- Nakliye hariçtir.
- Ödeme: Fatura tarihinden sonra 20 gün”

660

Bu belgeden, Sörmaş, Haznedar ve Süper Ateş'in, Bursa Çimento'nun refrakter malzeme alım ihalesinde teklif edilecek fiyatları ve satış şartlarını görüştüğü anlaşılmaktadır. Belgeden hem ihale tarihinin hem de faks tarihinin 10.11.1998 olduğu, faksın saat 08.00'da çekildiği anlaşılmaktadır. Bu durum, görüşmenin ihaleden önce gerçekleştiğine işaret etmektedir.

I.3.2.Yerinde İncelemelerde Elde Edilen Belgeler

Konuyu inceleyen raportörlerce yapılan yerinde incelemelerde elde edilen bilgi ve belgeler aşağıdaki gibidir:

1. Sörmaş'ta yapılan yerinde incelemede tespit edilen 24.5.2002 tarihli iki sayfalık belgede aşağıdaki tablo ve ifadeler yer almaktadır:

“Refrakter pazarı 2002

24.5.2002

C – MEVCUT PAZAR PAYLARI

Anlaşmalı yürütülmeye çalışılan pazar ve pazar payları özetlenmiştir:

Ürün Grubu	Filyos	Sörmaş	Haznedar	S.Ateş	Konya	Kümaş	Toplam
Alumina Silikat Tuğla	5.800 %29	4.400 %22	3.800 %19	3.800 %19	2.200 %11	0	20.000
Harç ve Castable	2.000 %23	2.000 %23	2.600 %30	2.000 %23	400	0	9.000
Reçine Bağlı Magnezit Tuğla	1.500	6.500	6.000	2.500	7.500	7.500	31.500
Anlaşmalı Pazar Toplamı	9.300	12.900	12.400	8.300	10.100	7.500	60.500

670

Anlaşma dışında kalan pazar ve tahmini pazar payları aşağıda özetlenmiştir:

Ürün Grubu	Filyos	Sörmaş	Haznedar	S.Ateş	Konya	Kümaş	Diğer	İthalat	Toplam
Alumina Silikat Tuğlalar	3.500	3.500	3.500	3.000	0	0	13.000	3.500	30.000
Reçine Bağlı Tuğlalar		1.500	1.500					1.500	4.500
Harç ve Castable	1.000	2.000	3.500	1.000	0	0	4.500	14.000	26.000
Pişmiş Bazık Tuğlalar	0	4.000	0	0	8.500	8.500	0	7.000	28.000
Dolomit Tuğlalar	0	3.000	0	0	10.000	10.000	21.000	1.000	45.000
Püskürtme Harçları	0	3.000	0	0	10.000	10.000	21.000	1.000	45.000
Sıkıştırma Harçları	0	0	500	1.500	4.000	2.000	2.000	5.000	15.000
Plaka, Nozul, Çanak v.b	0	1.000	300	0	0	300	400	4.000	6.000
Anlaşmasız Pazar Toplamı	4.500 %3	18.000 %11	9.300 %5	5.500 %3	22.500 %13	28.800 %17	40.900 %24	40.000 %24	169.500 %100

Yurtiçi Pazar Toplamı Pazar Payları	13.800 %6	30.900 %13	21.700 %9	13.800 %6	32.600 %14	36.300 %16	40.900 %18	40.000 %17	23 %100
-------------------------------------	--------------	---------------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	------------

D – PAZARIN TAHMİNİ TOPLAM TUTARI ORTALAMA FİYATLAR

Yurtiçi refrakter pazarı toplam tahmini tutarı aşağıda özetlenmiştir:

	Anlaşmalı Pazar			Anlaşmasız Pazar			Toplam Yurtiçi Pazar		
	Ton	Ort. Fiyat	1.000 \$	Ton	Ort. Fiyat	1.000 \$	Ton	Ort. Fiyat	1.000 \$
Alumina Silikat Tuğlalar	20.000	400\$	8.000	30.000	300\$	9.000	50.000	340\$	17.000
Reçine Bağlı Tuğlalar	31.500	600\$	18.900	4.500	600\$	2.700	36.000	600\$	21.600
Diğer Harç ve Castable	9.000	475\$	4.275	26.000	300\$	7.800	35.000	345\$	12.075
Pişmiş Bazik Tuğlalar			0	28.000	450\$	12.600	28.000	450\$	12.600
Dolomit Tuğlalar			0	15.000	300\$	4.500	15.000	300\$	4.500
Püskürtme harçları			0	45.000	250\$	11.250	45.000	250\$	11.250
Sıkıştırma harçları			0	15.000	350\$	5.250	15.000	350\$	5.250
Plaka, Nozul, Çanak v.b.			0	6.000	2.000\$	12.000	6.000	2.000\$	12.000
Pazar Toplamı				169.500	384\$	65.100	230.000	419\$	96.275

E – ANLAŞMA DIŞINDA KALAN PAZARIN PAYLAŞILABİLME POTANSİYELİ

Anlaşma dışında kalan ürünlerdeki mevcut Pazar payı ve anlaşma yapılabilme potansiyeli sırasıyla aşağıdadır.

(Mevcut Pazar payları İthalat rakamları düşülerek verilmiştir.)

- 680 1- Anlaşma dışında kalan pazarın paylaşılabilir görünen (ancak geçmiş yıllarda denenmesine rağmen yürütülemeyen) Pişmiş Bazik Tuğlalar grubu ve mevcut durumda bunları üreten firmaların pazar payları şöyledir:

Ürün Grubu	Sörmaş	Konya	Kümaş	Toplam
Pişmiş Bazik Tuğlalar	4.000	8.500	8.500	21.000
Mevcut Pazar Payı	%19	%40	%40	%100

Not: Bu üründe Haznedar'ın üretimin çalışmaları devam etmekte olup yaklaşık 1 yıldır başarı elde edememiştir.

- 2- Anlaşma potansiyeli olan (ancak Kümaş'ın bilinen tavrı nedeniyle anlaşmanın mümkün olmadığı) Dolomit tuğladaki Pazar payları şöyledir:

Ürün Grubu	Sörmaş	Kümaş	Toplam
Dolomit Tuğlalar	3.000	8.000	11.000
Mevcut Pazar Payı	%27	%73	%100

Not: Mevcut şekillendirme kapasitesinin sınırlı olması nedeniyle Sörmaş henüz pazara fazla yüklenememektedir. Yeni pres alımından sonra Pazar payımız artacaktır.

Not: Öteden beri bu ürünü üretme niyeti taşıyan Konya ve Haznedar firmalarından Haznedar yakında denemelere başlayabilir.

07-10/63-19

700 3- Son olarak faaliyet gösteren üreticilerin kalabalık ve irili ufaklı olması, ürünlerdeki fiyat ve karlılığın düşük olması nedenleri ile anlaşma imkanı olmayan ürün grubu ve Pazar payları şöyledir:

Ürün Grubu	Filyos	Sörmaş	Haznedar	S.Ateş	Konya	Kümaş	Diğer	İthalat	Toplam
Alumina Silikat Tuğlalar	3.500	3.500	3.500	3.000	0	0	13.000	3.500	30.000
Harç ve Castable	1.000	2.000	3.500	1.000	0	0	4.500	14.000	26.000
Püskürtme Harçları	0	3.000	0	0	10.000	10.000	21.000	1.000	45.000
Sıkıştırma harçları	0	0	500	1.500	4.000	2.000	2.000	5.000	15.000
Anlaşmasız Pazar Toplamı	4.500	8.500	7.500	5.500	14.000	12.000	40.500	23.500	116.000
	%4	%7	%6	%5	%12	%10	%35	%20	0

Bu belgede teşebbüslerin refrakter malzemeleri pazarını ürün bazında ayrıştırdıkları, bu ürün grupları üzerinden pazarı; anlaşmalı yürütülen pazarlar ve anlaşma dışında kalan pazarlar şeklinde ayırdıkları görülmektedir. Buna ilaveten, anlaşma dışında kalan pazarların da anlaşma imkanı olanlar ve olmayanlar şeklinde ayrıştırıldığı görülmektedir. Belgede tüm bu sınıflandırmalar pazar büyüklüklerini ve pazar paylarını gösteren rakamlar üzerinden ayrıntılı analiz edilmektedir. Değerlendirme bölümünde tekrar değinilecek olmakla birlikte, söz konusu ifadeler teşebbüslerin anlaşma iradesine sahip olduklarını açıkça göstermektedir.

710

2. Sörmaş'ta yapılan yerinde incelemede aşağıdaki belge tespit edilmiştir :

MEVCUT DURUM																		
ÜRÜN GRUBU		PIŞMIŞ TUĞLALAR				PIŞMEMİŞ TUĞLALAR				DOLOMİT		MONOLİTİK				GENEL TOPLAM		
		Pişmiş Alumina Tuğlalar		Pişmiş Bazik Tuğlalar		Reçine Bağlı ASC ve Spinel Tuğlalar		Reçine Bağlı Magnezit Tuğlalar		Reçine/Katran Bağlı Dolomit Tuğlalar		Alumina Castable ve Harçlar		Bazik Püskürtme ve Dövme Harçlar				
PAZAR TOPLAMI		25.000		25.000		5.000		36.000		18.000		20.000		40.000		169.000		
SÖRMAŞ SATIŞLARI	1999	Ton	7.921	31,7%	2.804	11,2	2.000	40,0 %	7.661	21,3 %	1.302	7,2%	4.906	24,5%	1.600	4,0%	26.194	15,5
	2000	Ton	6.391	25,6%	3.141	12,6	2.000	40,0 %	9.575	26,6 %	1.377	7,7%	4.688	23,4%	2.104	5,3%	27.276	16,1
	2001	Ton	7.014	28,1%	3.128	12,5	2.000	40,0 %	6.468	18,0 %	1.882	10,5%	4.026	20,1%	2.827	7,1%	25.345	15,0
	2002	Ton	7.999	32,0%	3.084	12,3	2.000	40,0 %	6.072	16,9 %	2.433	13,5%	4.302	21,5%	3.275	8,2%	27.165	16,1
	2003	Ton	9.500	38,0%	5.080	20,3	2.000	40,0 %	6.500	18,1 %	2.500	13,9	6.750	33,8%	2.000	5,0%	32.330	19,1
	2003	Tutar	6.580.000	Mil.ytl	3.800.000	Mil.ytl	2.040.000	milyon	6.400.000	Milyon	1.525.000	Milyon	4.500.000	Milyon	750.000	Milyon	23.555.000	Milyon
		Fiyat	693	"	748	"	1.020	"	985	"	610	"	667	"	375	"	729	"
		Kur	1.513	\$/TL	1.513	\$/TL	1.513	\$/TL	1.513	\$/TL	1.513	\$/TL	1.513	\$/TL	1.513	\$/TL	1.513	\$/TL
		Fiyat	458	\$/ton	494	\$/ton	674	\$/ton	651	\$/ton	403	\$/ton	441	\$/ton	248	\$/ton	482	\$/ton

07-10/63-19

ÖNCEKİ DAĞILIM	Filyos	29%			Filyos	Erd.	Filyos	9%		Filyos	21%	
	Haznedar	19%			Haznedar	Erd+Çol	Haznedar	18%	Haznedar	Haznedar	27%	
	Konya	11%	Konya	40%			Konya	22%				Konya
			Kümaş	40%			Kümaş	22%	Kümaş			Kümaş
	Sörmaş	22%	Sörmaş	10-15%	Sörmaş	Erd+Çol	Sörmaş	19%	Sörmaş	Sörmaş	21%	Sörmaş
	S.Ateş	19%			S.Ateş	Erd	S.Ateş	11%		S.Ateş	21%	
REKABET DURUMU										Remsan	10%	
	Selko									Ferro		İlksan
	Çaytaş									Asmaş		Asmaş
												Daussan
	Yurtdışı		Yurtdışı		Yurtdışı		Yurtdışı		Yurtdışı	Yurtdışı		Yurtdışı

TAHMİNİ														
Filyos	5.000	20.0%		0.0%	1.000	20.0%	5.200	14.4%		0.0%	5.000	25.0%	16.200	12.6%
Haznedar	5.000	20.0%	5.000	20%	1.000	20.0%	5.200	14.4%	6.000	33.3%	5.000	25.0%	27.200	21.1%
Konya	5.000	20.0%	5.000	20%	1.000	20.0%	5.200	14.4%		0.0%		0.0%	16.200	12.6%
Kümaş		0.0%	10.000	40%			10.000	27.8%	6.000	33.3%		0.0%	26.000	20.2%
Sörmaş	5.000	20.0%	5.000	20%	1.000	20.0%	5.200	14.4%	6.000	33.3%	5.000	25.0%	27.200	21.1%
S.Ateş	5.000	20.0%		0.0%	1.000	20.0%	5.200	14.4%		0.0%	5.000	25.0%	16.200	12.6%
Toplam	25.000		25.000		5.000		36.000		18.000		20.000		129.200	

Firma	Faaliyette Bulunduğu Pazar		
	Tonajı	Pazar Payı	
Filyos	86.000	16.200	19%
Haznedar	129.000	27.200	21%
Konya	86.000	16.200	19%
Kümaş	79.000	26.000	33%
Sörmaş	129.000	27.200	21%
S.Ateş	86.000	16.200	19%
TOPLAM			

Bu belgede, Sörmaş'ın 1999-2003 yılları için refrakter malzemeleri pazarına ilişkin olarak yaptığı çalışmalar görülmektedir. Tablonun "önceki dağılım" başlıklı kısmında yer alan teşebbüslerin (Filyos, Haznedar, Konya Krom, Sörmaş, Süper Ateş, Kümaş) koordinasyon ve anlaşma içerisinde bulunan teşebbüsler, "rekabet durumu" başlıklı kısımda yer alan teşebbüslerin (Selko, Çaytaş, Ferro, Asmaş, İksan, Daussan ve ithalatçılar) anlaşma dışında bulunan teşebbüsler olarak sınıflandırıldığı görülmekle birlikte; bu belgenin, Sörmaş tarafından yapılan bir çalışma olmanın ötesinde, teşebbüslerin anlaşma iradelerini gösterir ifadeler içermediği anlaşılmaktadır.

730

3. Konya Magnezit'te yapılan yerinde incelemede elde edilen "Genel Prensipler" başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"GENEL PRENSİPLER

- 1) Herkes son bulunan noktadan eşit puan düşerek Süperateş ve Filyos'a versin.
- 2) Vazgeçilmez prensibimiz büyüklük sıralaması olmalıdır.
KONYA-KÜMAŞ>SÖRMAŞ-HAZNEDAR>SÜPERATEŞ>FİLYOS.
- 3) Anlaşmanın bozulduğu andaki borç / alacak dengesi kurulmalıdır.
- 4) Anlaşmaya uymayanlara ağır cezalar verilmelidir.
- 5) Dağılımda tonaj / ciro / kar gözetilmelidir.
- 6) Patron seviyesi toplantılar 6 ayda bir yapılmalıdır."

740

Bu belgede geçen ifadelerin, teşebbüsler arasındaki anlaşmanın işleyiş prensipleri olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Belgede anlaşmadan sıkça söz edilmekte ve anlaşmaya uymayanlar açısından cezalandırma mekanizması öngörülmektedir.

4. Konya Magnezit'te yapılan yerinde inceleme sırasında elde edilen "2002 ve 2004 Yılları Karşılaştırmalı Sektör Kayıpları" başlıklı belge aşağıdaki gibidir:

" 2002 ve 2004 Yılları Karşılaştırmalı Sektör Kayıpları

Reçine bazlı Magnezit Tuğla			Kümaş	Konya	Sörmaş	Haznedar	S.Ateş	Filyos	Toplam
2002	Ort. fiyat	Ton	6.900	6.900	6.150	5.260	2.975	2.420	30.965
	626	\$	4.319.400	4.319.400	3.849.900	3.518.120	1.862.350	1.514.920	19.384.090
2004	Ort. fiyat	Ton	6.750	6.750	6.000	5.500	3.000	2.400	30.400
	460	\$	3.105.000	3.105.000	2.760.000	2.530.000	1.380.000	1.104.000	13.984.000
2004 yılı kayıpları- \$			-1.214.400	-1.214.400	-1.089.900	-988.120	-482.350	-410.920	-5.400.090

Reçine bazlı Magnezit Tuğla			Kümaş	Konya	Sörmaş	Haznedar	S.Ateş	Filyos	Toplam
2002	Ort. fiyat	ton	6.000	6.000	3.000				15.000
	495	\$	2.970.000	2.970.000	1.485.000	0	0	0	7.425.000
2004	Ort. fiyat	ton	6.000	6.000	3.000				15.000
	340	\$	2.040.000	2.040.000	1.020.000	0	0	0	5.100.000
2004 yılı kayıpları- \$			-930.000	-930.000	-465.000	0	0	0	-2.325.000

750

Bu belgede, 2004 yılı için anlaşmayla öngörülen satış rakamlarından sapmaların teşebbüs bazında izlendiği anlaşılmaktadır.

5. Konya Magnezit'te yapılan yerinde inceleme sırasında elde edilen "Alumina Tuğla Paylaşımı" başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"ALUMİNA TUĞLA PAYLAŞIMI

2000 yılı Nisan ayında yapılan toplantıya göre Konya'nın payı % 11 idi.
Paylaşımına göre:

	Konya'nın Paylaşımına Göre Satması Gereken Miktar (Ton)	Konya'nın Paylaşımından Sattığı Miktar (Ton)	Konya'nın Alacağı Miktar (Ton)
2000	1.100	434	666
2001	2.200	1.410	790
2002	2.200	580	1.620
2003	2.200	306	1.894
TOPLAM	7.700	2.730	4.970

- Anlaşma için ilk şart 5.000 tonun telafisi olmalıdır.
- Konya'nın payı en az %17 olmalıdır.
- **KARŞI İDDİALAR:** Alumina tuğlada paylaşılacak pazar olarak 2 yıllık 20.000 ton yok. O halde payınız o kadar olamaz.
- **VERİLEN CEVAP:** O zaman Pazar kaç ton ise onu söyleyin. (2002 Ekim ayından bugüne kadar bu bilgi ısrarlı taleplere rağmen verilememiştir.

760

PİŞMİŞ MANYEZİT TUĞLA

KONYA-KÜMAŞ>SÖRMAŞ>HAZNEDAR sıralamasıyla prensip olarak anlaşılabilir."

Bu belgeden, Nisan 2000'de yapılan toplantı sonrası Konya Krom'un satış rakamlarına ilişkin olarak mutabakata varılmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır.

6. Konya Magnezit'te yapılan yerinde incelemede elde edilen "Dağıtım İhtimalleri" başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

770

" DAĞILIM İHTİMALLERİ

En son dağılımdaki fark aynen muhafaza edilsin;

Süperateş ve Filyos'a 4 firma (KONYA, KÜMAŞ, SÖRMAŞ ve HAZNEDAR) 6 puanı eşit olarak versin. (6:4=1.5)

	Son Durum	Fark	Herkes Eşit Olursa	Makul Dağılım
KONYA	21,6	}2,4 }1,6	16,7	20,1~20
KÜMAŞ	21,6		16,7	20,1~20
SÖRMAŞ	19,2		16,7	17,7~18
HAZNEDAR	17,6		16,7	16,1-16
SÜPERATEŞ	10		16,7	14-14
FİLYOS	10		16,7	12-12

Grafitli toplam alacak: 2.300 Ton

Alumina Tuğlada toplam alacak: ~5.000 Ton"

Bu belgede teşebbüslerin bazı ürün grupları için mutabakata varmaya çalıştıkları görülmektedir.

780 7. Konya Magnezit'te yapılan yerinde inceleme sırasında elde edilen "Grafitli Tuğla Paylaşımı" başlıklı belgede aşağıdaki tablo ve ifadeler yer almaktadır:

"GRAFİTLİ TUĞLA PAYLAŞIMI"

	HAZNEDAR YENİ FABRİKAYI KURMADAN ÖNCE		HAZNEDAR YENİ FABRİKAYI KURDUKTAN SONRA	
	%80 Üzerinden	%100 Üzerinden	%80 Üzerinden	%100 Üzerinden
KONYA	% 28	(22,4)	27	(21,6)
KÜMAŞ	% 28	(22,4)	27	(21,6)
SÖRMAŞ	% 26	(20,8)	24	(19,2)
HAZNEDAR	% 18	(14,4)	22	(17,6)
SÜPERATEŞ	% -	(10)	-	(10)
FİLYOS	% -	(10)	-	(10)
TOPLAM	100	100	100	100

Filyos ve Süperateş toplam pazardan %10'ar (3.000 – 3500 Ton) pay almaktaydı. Geriye kalan % 80'lik pay yukarıdaki firmalar tarafından paylaşılmaktaydı.

Anlaşmanın bitmesinden önceki son durum:

Konya, özel sektör hariç 100 set Ereğli'den

100 * 19.5 = 1.950 Ton

20 set Karabük'ten

790 20 * 17 Ton = 340 Ton

Toplam 2.290 Ton alacaktır

Özel sektör ayrıca değerlendirilmelidir."

Bu belgede de yine teşebbüslerin bazı ürün grupları için mutabakata varmaya çalıştıkları görülmektedir.

8. Haznedar'da yapılan yerinde inceleme sırasında tespit edilen "İsdemir A.Ş. Çelik Pota Performans Dağılım Tablosu" başlıklı belgede aşağıdaki tablo ve ifadeler yer almaktadır:

"İSDEMİR A.Ş. ÇELİK PERFORMANS DAĞILIM TABLOSU"

FİRMA	KÜMAŞ	KONYA	FİLYOS	HAZNEDAR	İSDEMİR
ŞUBAT	57,50				57,50
MART	59,80	57,00	53,33	55,42	57,38
NİSAN*	55,00	49,00	54,00	58,33	53,07

800

HAZNEDAR	
MART	NİSAN
57	62
60	62
53	56
45	
51	
63	
59	

* NİSAN ORTALAMALARI 22.04.2004 tarihi itibarıyla geçerli olup halen firmaların 9 potası (1 pota HAZNEDAR) devrededir.”

9. Haznedar’da yapılan yerinde inceleme sırasında elde edilen, 25.8.2004 tarihli belgede aşağıdaki tablo ve ifadeler yer almaktadır:

“

25.08.2004

<u>Pota tuğlası</u>	<u>Kümaş</u>	<u>Konya</u>	<u>Sörmaş</u>	<u>Haznedar</u>	<u>Süperateş</u>	<u>Filyos</u>
120 set	30 set	20 set	15 set	25 set	20 set	20 set
	9990	9970	10.000	10.015	9975	9950
	USD/set	USD/set	USD/set	USD/set	USD/set	USD/set

- Kardemir teslim fiyatlardır.
- Filyos – İskonto yok.
- Kümaş – 40 \$/set İskonto
- Konya – 15 \$/set İskonto
- S.Ateş – 10 \$/set İskonto
- Sörmaş – 50 \$/set İskonto
- Haznedar – 40 \$/set İskonto”

810

Belgede yer alan ifadeler, Kardemir’in refrakter malzeme alım ihalesi öncesi teşebbüslerin vardığı mutabakata ilişkin olduğu düşünülmektedir. İhaleye ilişkin olarak Haznedar, Süperateş ve Sörmaş’ın 24.8.2004 tarihinde yaptığı tekliflerin, belgede yer alan fiyat ve miktarlarla aynı olduğu tespit edilmiştir.

10. Selko’da yapılan yerinde incelemede tespit edilen ve Haznedar tarafından 8.4.2005 tarihinde faks çekildiği anlaşılan belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

<u>Cins ve miktar</u>	<u>Filyos</u>	<u>Sörmaş</u>	<u>Haznedar</u>	<u>Süperateş</u>	<u>Konya</u>	<u>Selko</u>
008 50 ton 307 25 ton	485 \$/T	489 \$/T	490 \$/T	470 \$/T 470 \$/T	460 \$/T 475 \$/T	455 \$/Ton (25 ton) 480 \$/Ton
75 ton	-----	-----	-----	25 ton	25 ton	25 ton

İsdemir teslim fiyatıdır.”

820

Belgede yer alan ifadelerin İsdemir’in refrakter malzeme alım ihalesi öncesi teşebbüslerin vardığı mutabakata ilişkin olduğu düşünülmektedir. Bu belgeden, İsdemir’in almayı planladığı 75 tonluk malzemenin 25’er ton üzerinden Süper Ateş, Konya ve Selko tarafından karşılanacağı yönünde mutabakata varıldığı düşünülmektedir. Nitekim Süper Ateş tarafından Kuruma gönderilen bilgilerden, yukarıdaki mutabakata paralel olarak, 11.4.2005 tarihinde yani belgenin faks tarihinden 3 gün sonra İsdemir’e belgede yer alan fiyatlardan teklifi yapıldığı görülmektedir. Sörmaş’ın bu ihaleye verdiği teklif belgede yer alan fiyatın 9 Euro altındadır. Selko’nun yaptığı teklif ise belgede yer alandan oldukça farklıdır.

830 **I.4. Genel Değerlendirme**

Refrakter üreticisi teşebbüslerin, açılan refrakter malzemeleri ihaleleri öncesi koordinasyon içinde oldukları yönündeki ihbar üzerine başlatılan önaraştırma ve yürütülen soruşturma kapsamında ortaya çıkan bilgi ve belgeler çerçevesinde;

i. Özellikle demir-çelik ve çimento sektörleri ile diğer bazı sektörlerde faaliyet gösteren üreticilerin refrakter malzeme alımına ilişkin olarak açtıkları ihalelere katılan refrakter üreticisi teşebbüslerin, ihaleye ilişkin fiyat, miktar vs. teklif unsurlarını ihale öncesinde görüştükleri görülmektedir.

840 ii. Bu görüşmeler neticesinde, ihale öncesinde mutabık kalınan hususların faks aracılığıyla birbirlerine iletildiği ve faks tarihlerinin de genellikle ihalelerin hemen öncesine tekabül ettiği tespit edilmiştir.

iii. Refrakter malzeme pazarındaki mevcut talebin, gerek ürün grupları ve gerekse müşteriler bazında tahmini projeksiyonlar çerçevesinde paylaşıldığı ve dönem sonlarında bu paylaşım esasları üzerinden değerlendirmeler yapıldığı, mutabakattan sapmalar olması halinde yeni ihalelerde bunların telafi edilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir.

iv. Anlaşmalara uymayanlara ağır cezalar verilmesinin planlandığı ve bu yolla anlaşmalara işlerlik kazandırılmaya çalışıldığı tespit edilmiştir.

v. Raportörlerce yerinde yapılan incelemede elde edilen ve yukarıda yer verilen belgelerden (Ek:42,44,48) ve bu belgelerde yer alan;

850 “- anlaşmalı yürütülmeye çalışılan pazarlar,
- anlaşma dışında kalan pazarların paylaşılabilme potansiyel,
- vazgeçilmez prensibimiz büyüklük sıralaması olmalıdır. Konya-Kümaş>Sörmaş-Haznedar>Süperateş-Filyos,
- anlaşmanın bozulduğu andaki borç alacak dengesi kurulmalıdır,
- anlaşmaya uymayanlara ağır cezalar verilmelidir...
- patron seviyesi toplantılar 6 ayda bir yapılmalıdır.
- Konya-Kümaş>Sörmaş>Haznedar sıralamasıyla prensip olarak anlaşılabilir.
- Filyos ve Süperateş toplam pazardan %10’ar (3.000-3.500 ton) pay almaktaydı. Geriye kalan %80’lik pay yukarıdaki firmalar tarafından paylaşılmaktaydı,”

860 şeklindeki ifadelerden de açıkça anlaşma kastı ile hareket edildiği sonucuna ulaşılmıştır.

4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi’nde; “Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.” hükmü yer almaktadır. Madde’nin devamında yer alan “a” ve “b” bentlerinde bu haller, özellikle aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

870 “a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,
b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü” hükmüne yer verilmektedir.

Yukarıda 5 başlık halinde özetlenen eylemlerin, 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi’nin hem genel hükmünü, hem de “a” ve “b” bentlerini ihlal ettiği görülmektedir. “V.” Başlık altında özetlenen ve yerinde incelemede elde edilen belgelerde yer alan ifadelerden de açıkça “rekabeti bozma ya da kısıtlama” amacıyla hareket edildiği anlaşılmaktadır.

880 Soruşturma kapsamında toplam 9 teşebbüs bulunmakla birlikte; yukarıda tek tek açıklanan belgelerin birlikte değerlendirilmesi halinde; gerek pazar paylaşımı ve gerekse ihalelerde rekabetin kısıtlanmasına yönelik anlaşmaların, esas itibarıyla Haznedar (ve dolayısıyla Durer), Filyos, Konya Krom, Kümaş, Sörmaş ve Süperateş olmak üzere 6 teşebbüs arasında yapıldığı ve bu teşebbüslerin, açıkça rekabetin kısıtlanması kastı ile hareket ettikleri görülmekte olup; adı geçen teşebbüslere, Kanun'un 16. maddesi gereğince para cezası uygulanması gerekmektedir.

Belge tarihlerinden ihlalin on yıla yakın bir süredir kesintisiz olarak sürdüğü, dolayısıyla 1994 yılına kadar geri giden eski tarihli belgelerin de Kanun'un 19. maddesi'nin "b" bendi hükmü gereğince zamanaşımına uğramadığı; ihlalin ağırlığını gösteren bu uzun sürenin para cezası takdirinde ağırlaştırıcı bir unsur olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

890 Bununla birlikte; teşebbüslerin savunmalarında ortaya konulan ve soruşturma sürecinde de tespit edilen, birbiriyle bağlantılı 2 ana hususun ise hafifletici sebep olarak ele alınması mümkün gözükmemektedir:

900 Bunlardan ilki, soruşturma kapsamındaki teşebbüslerin çoğunun savunmalarında da dile getirmiş oldukları, Rapor'a dayanak teşkil eden belgelerde yer alan rakamsal verilerden bazılarının, fiilen uygulanmamış olduğudur. Yukarıda, bilgi ve belgelere ilişkin olarak yapılan açıklamalar ve tespitler incelendiğinde, belgelerde yer alan verilerin önemli bir kısmının, fiilen ihalelerde de uygulandığı, ancak uygulamanın belgelerde yer alandan farklı olduğu ihalelerin de gerçekleştiği görülmektedir. Bu noktadan hareketle ulaşılan sonuç ise "rekabeti bozma ve kısıtlama" kastıyla hareket edilmiş olmakla birlikte; anlaşmaların "tam olarak" hayata geçirilemediği yönündedir. Bunun ötesinde, bazı savunmalarda ihalede teklif edilen fiyatların da zaman zaman uygulanmadığı öne sürülmüş, ancak bilgi isteme yazılarında talep edilmiş olmasına rağmen taraflarca bu konuda somut deliller ortaya konulamamıştır.

Bu sonucun ortaya çıkmasında etkili olduğu düşünülen ve sektörün yapısından kaynaklanan ikinci husus ise ithalat-ihracat dengesine ilişkindir.

Dosyada yer alan bilgilere göre son 3 yıla ilişkin yurt içi toplam refrakter malzeme üretim ve satış rakamları ile ithalat ve ihracat rakamları aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo – 15 Refrakter Malzeme Üretim ve Satış Rakamları

	2003	2004	2005
Yurtiçi Toplam Üretim (ton)	224.207	208.099	226.373
Yurtiçi Toplam Satış (ton)	218.099	231.956	243.233
Toplam İthalat (ton)	45.330	56.953	59.228
Toplam İhracat (ton)	118.180	103.210	149.404

910 Buna göre, refrakter malzeme ithalatının yıldan yıla arttığı gözlenmekle, ithal edilen toplam refrakter miktarının yurtiçi üretimin yaklaşık dörtte biri olduğu görülmektedir. Yerli üretimin ise yaklaşık yarısının ihraç edildiği dikkate alındığında, yurtiçi refrakter malzeme kullanımının yaklaşık üçte birinin, ithal kaynaklardan karşılandığı anlaşılmaktadır.

Bu durum, bazı teşebbüslerin savunmalarında dile getirilen, sektörün önemli oranda dış ticarete açık olduğu ve sektörün yalnızca ulusal düzeyde değerlendirilmesinin yanıltıcı sonuçlar doğuracağı hususuna işaret etmektedir. Dolayısıyla, her ne kadar soruşturma kapsamında olan teşebbüslerden bazıları "rekabeti bozma ya da kısıtlama" kastı ile hareket etmiş olsalar da, sektörün önemli oranda dış ticarete açık olması nedeniyle, yapılan anlaşmaların etkisinin sınırlı düzeyde kaldığı

920 anlaşılmalıdır. Savunmalarda dile getirilmemekle birlikte, ihlallerin ilişkili olduğu çimento ve demir-çelik sektörlerinin büyüklüğü de dikkate alındığında, bu sonucun güçleneceği düşünülmektedir.

Soruşturma kapsamında olan teşebbüslerin pazar güçleri hakkında bilgi verilebilmesi bakımından son 3 yıl içinde gerçekleştirdikleri refrakter malzeme üretim ve satış rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo – 16 Teşebbüs bazında refrakter malzeme üretim ve satış rakamları

Üretim - Satış	2003		2004		2005	
	Üretim	Satış	Üretim	Satış	Üretim	Satış
Haznedar	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Durer	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Sörmaş	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Konya Krom	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kümaş	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Filyos	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Süperateş	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Remsan	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Selko	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

930 Tablo'dan görüleceği üzere, Haznedar ve Durer'in aynı ekonomik bütünlük içinde yer aldıkları dikkate alındığında, sektörde az sayıda büyük çaplı üretim gerçekleştiren teşebbüs bulunmaktadır. Bununla birlikte, soruşturma kapsamında elde edilen bilgi ve belgeler çerçevesinde; bu teşebbüslerden birinin ya da birkaçının, söz konusu ihlaller bakımından, kusurun ağırlığını artıracak şekilde öncülük ettiğine ilişkin herhangi bir delil bulunmamaktadır. Dolayısıyla, ceza uygulanması gerektiği düşünülen teşebbüslerin, kusurun ağırlığı bakımından eşit derecede sorumlu olduğu kanaati oluşmaktadır.

Remsan ve Selko'nun ise mevcut üretim satışları dikkate alındığında, soruşturma kapsamındaki diğer teşebbüslerle kıyaslanamayacak ölçüde küçük teşebbüs oldukları görülmektedir.

940 Soruşturma kapsamında olmakla birlikte, yerinde incelemelerde elde edilen ve pazar paylaşımına dayanak teşkil eden hiçbir belgede Remsan'ın adı geçmemektedir. İhalelere ilişkin olarak Remsan'ın da adının yer aldığı beş adet ihale belgesinden ikisinde, belirlenen fiyatları teklif etmediği tespit edilmiştir. Geri kalan 3 ihaleyle ilgili olarak ise kesin bir tespit yapılamamıştır. Sonuç itibarıyla, Remsan'ın, bazı anlaşmalar öncesinde bu teşebbüslerle iletişim kurmuş olabileceği, ancak yukarıda sıralanan altı teşebbüs arasında gerçekleştirilen anlaşmalarda yer almadığı anlaşılmalıdır.

950 Selko'nun da yerinde incelemede elde edilen ve pazar paylaşımına dayanak teşkil eden hiçbir belgede adı geçmemektedir. Bu teşebbüsün ismi, ihalelere ilişkin olan üç adet belgede geçmektedir. Bu ihalelerin birinde Selko'ya ait herhangi bir teklif rakamı öngörülmemiştir. Buna rağmen Selko söz konusu ihaleye katılmış ve 560\$ üzerinden teklif vermiştir. Verilen bu teklifin ihale sonrasında sözkonusu belgeye yansıtıldığı anlaşılmalıdır. Diğer iki ihalede ise Selko'nun belirlenen rakama uymadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla Selko'nun da Remsan gibi bazı ihaleler öncesinde bu teşebbüslerle iletişim kurmakla birlikte, anlaşma içerisinde yer almadığı düşünülmektedir. Nitekim yerinde incelemede elde edilen bir belgede Selko, "Rekabet Durumu" başlıklı sınıflandırma içerisinde yer almıştır.

I.5. Teşebbüslerin Savunmaları

I.5.1. Durer Refrakter Malzemeleri San. Tic. A.Ş.'nin Savunması

Durer, savunmalarında özetle aşağıdaki hususları ifade etmiştir:

- 960 - İddiaların türü ve niteliği hakkında yeterli bilgi ve belge verilmeyerek birinci yazılı savunma haklarının kısıtlandığı, bu durumun alenilik ve şeffaflık ilkelerine de aykırı olduğu,
- Refrakter malzemenin kalite ve performansının kullanıcılar tarafından hassasiyetle izlendiği ve alımların bu hassasiyet gözetilerek gerçekleştirildiği, dolayısıyla ilgili ürün pazarının pazar paylaşımı veya fiyat anlaşmasına uygun bir pazar olmadığı, böylesi bir anlaşmanın hayata geçirilme olanağının bulunmadığı,
- 970 - Bu sektörde gerçekleşen ihaleli alımların diğer pazarlardaki benzer alımlardan farklı olduğu, ihaleci firmaları her halükarda kendi fiyatlarını ve satış şartlarını empoze edebildikleri, refrakter üreticilerinin de bu firmalara ürün satamamayı göze alamadığı bu yüzden çoğu zaman düşük fiyatları kabullendiği, ihaleye katılan firmaların haklı nedenlerle genellikle ihale miktarının tamamı için değil, bir kısmı için teklif verdiği,
- İthalatın ilgili pazarda önemli ölçüde rekabetçi baskı yarattığı, dolayısıyla yerli üreticilerinin kendi aralarında anlaşmalarının anlamsız olduğu,
- Soruşturma raporunda ihaleden önce çekildiği tespit edilen faksların, şirket üst yönetimlerinin bilgisi dahilinde yapılan işlemler olmadığı, işlemin şirket elemanlarınca rekabeti ihlal etmek amacıyla değil, birbirlerini amirleri nezdinde başarılı gösterebilmek amacıyla nadir olarak yapılan bir işlem olduğu, belgelerin rekabeti sınırlayıcı bir amaca hizmet edemeyeceği,
- 980 - Soruşturma raporunda yer verilen belgelerle ilgili olarak (savunmada her belgeye ilişkin ayrı bir savunma yapılmıştır); belgelerin şahsi çalışmalardan ibaret olduğu, belgelerin birçoğunda Haznedar'ın en düşük fiyatı vermesinin söz konusu olmadığı, yüksek fiyat verilen ihalelerin şirket aleyhine sonuç yarattığı, belgelerin bir mutabakata değil tek taraflı bir çalışmaya işaret ettiği, mutabakat olsaydı faks çekilmesine gerek kalmayacağı, bazı belgelerde geçen ürünlerin Haznedar tarafından üretilmediği, dolayısıyla bu belgelerin Haznedar'ı ilgilendiremeyeceği; bazı belgelerin Haznedar'ın bilgisi dışında hazırlanmış, Haznedar'ın iradesini ve gerçek durumu yansıtmayan belgeler olduğu; Haznedar'da bulunan ve Kardemir'in malzeme alım ihalesine ilişkin olan belgenin ihale sonrasında tutulan notlardan ibaret olduğu, zaten söz konusu ihale ile ilgili olarak Haznedar'ın herhangi bir satış gerçekleştirmediği,
- 990 - İhaleler konusunda teşebbüsler arasında bir anlaşma bulunmadığından yürütülen ve tekrar edilen işlemlerin söz konusu olmadığı, dolayısıyla her bir belgenin 4054 sayılı Kanun'un 19/b maddesi uyarınca ayrı ayrı beş yıllık zamanaşımı süresine tabi olması gerektiği,
- Zararla çalışan sektörün bu durumunun dikkate alınması gerektiği ifade edilmektedir.
- Durer ve Haznedar'ın birleşme devralma işlemleri ve birbirleriyle yaptıkları işlemler bakımından tek teşebbüs olarak değerlendirilmeleri tabii ise de

- 1000 yürütülmekte olan soruşturma ve olası bir ceza uygulaması bakımından tek teşebbüs sayılmalarının yerinde olmayacağı, zira; bu iki teşebbüsün eylemleri ve faaliyet alanlarının birbirinden farklı olduğu, 2004 ve 2005 cirolarında birbirlerine yaptıkları satışların da yer aldığı ve bu durumun mükerrer cezalandırmaya yol açabileceği, soruşturma raporundaki iddialar bakımından Durer'e de en fazla Selko ve Remsan gibi asgari seviyede cezai müeyyide uygulanması gerektiği,
- Soruşturma raporunda yer alan Durer'le ilgili belgenin teşebbüs üst yönetiminin bilgisi dahilinde olmadığı ve ilgili ihalenin teşebbüste kalmadığı, ihlale iddialarının hiçbirinin Durer bakımından belgelerle desteklenmediği,
- 1010 - Dolayısıyla ağırlaştırıcı unsurların Durer bakımından yerinde olmadığı belirtilmektedir.

I.5.2. Haznedar Refrakter San. A.Ş.'nin Savunması

Haznedar, savunmalarında özetle aşağıdaki hususları ifade etmiştir:

- İddiaların türü ve niteliği hakkında yeterli bilgi ve belge verilmeyerek birinci yazılı savunma haklarının kısıtlandığı, bu durumun alenilik ve şeffaflık ilkelerine de aykırı olduğu,
- Refrakter malzemenin kalite ve performansının kullanıcılar tarafından hassasiyetle izlendiği ve alımların bu hassasiyet gözetilerek gerçekleştiği, dolayısıyla ilgili ürün pazarının pazar paylaşımı veya fiyat anlaşmasına uygun bir pazar olmadığı, böylesi bir anlaşmanın hayata geçirilme olanağının bulunmadığı,
- 1020 - Bu sektörde gerçekleşen ihaleli alımların diğer pazarlardaki benzer alımlardan farklı olduğu, ihaleci firmaları her halükarda kendi fiyatlarını ve satış şartlarını empoze edebildikleri, refrakter üreticilerinin de bu firmalara ürün satamamayı göze alamadığı bu yüzden çoğu zaman düşük fiyatları kabullendiği, ihaleye katılan firmaların haklı nedenlerle genellikle ihale miktarının tamamı için değil, bir kısmı için teklif verdiği,
- İthalatın ilgili pazarda önemli ölçüde rekabetçi baskı yarattığı, dolayısıyla yerli üreticilerinin kendi aralarında anlaşmalarının anlamsız olduğu,
- 1030 - Soruşturma raporunda ihaleden önce çekildiği tespit edilen faksların, şirket üst yönetimlerinin bilgisi dahilinde yapılan işlemler olmadığı, işlemin şirket elemanlarınca rekabeti ihlal etmek amacıyla değil, birbirlerini amirleri nezdinde başarılı gösterebilmek amacıyla nadir olarak yapılan bir işlem olduğu, belgelerin rekabeti sınırlayıcı bir amaca hizmet edemeyeceği,
- Soruşturma raporunda yer verilen belgelerle ilgili olarak (savunmada her belgeye ilişkin ayrı bir savunma yapılmıştır); belgelerin şahsi çalışmalardan ibaret olduğu, belgelerin birçoğunda Haznedar'ın en düşük fiyatı vermesinin söz konusu olmadığı, yüksek fiyat verilen ihalelerin şirket aleyhine sonuç yarattığı, belgelerin bir mutabakata değil tek taraflı bir çalışmaya işaret ettiği,
- 1040 mutabakat olsaydı faks çekilmesine gerek kalmayacağı, bazı belgelerde geçen ürünlerin Haznedar tarafından üretilmediği, dolayısıyla bu belgelerin Haznedar'ı ilgilendiremeyeceği; bazı belgelerin Haznedar'ın bilgisi dışında hazırlanmış, Haznedar'ın iradesini ve gerçek durumu yansıtmayan belgeler olduğu; Haznedar'da bulunan ve Kardemir'in malzeme alım ihalesine ilişkin

olan belgenin ihale sonrasında tutulan notlardan ibaret olduğu, zaten söz konusu ihale ile ilgili olarak Haznedar'ın herhangi bir satış gerçekleştirmediği,

- İhaleler konusunda teşebbüsler arasında bir anlaşma bulunmadığından yürütülen ve tekrar edilen işlemlerin söz konusu olmadığı, dolayısıyla her bir belgenin 4054 sayılı Kanun'un 19/b maddesi uyarınca ayrı ayrı beş yıllık zamanaşımı süresine tabi olması gerektiği,
- Zararla çalışan sektörün bu durumunun dikkate alınması gerektiği ifade edilmektedir.

I.5.3. Konya Selçuklu Krom Magnezit Tuğla San. A.Ş.'nin Savunması

Konya Krom, savunmalarında özetle aşağıdaki hususları ifade etmiştir:

- Soruşturma Raporu'nda yer verilen ve ihlale dayanak olarak gösterilen belgelerden 22 tanesinde Konya Krom'un isminin geçmediği, diğer belgelerin de önemli bir kısmının özelleştirme öncesi döneme ait olduğu, ceza hukuku yönünden külli halefiyetin söz konusu olamayacağı, dolayısıyla özelleştirme öncesi Kamu döneminde gerçekleştirilen eylemlerin kendilerini bağlamayacağı ve bu durumda on yıllık kesintisiz ihlalden söz edilemeyeceği,
- Tüm teşebbüslerin ihalelerde vermiş oldukları tekliflerin ayrıntılı incelenmediği, tek tek tüm tekliflere ilişkin ayrıntılı inceleme yapıldığı takdirde teşebbüsler arasında her hangi bir anlaşma veya uygulama bulunmadığının anlaşılacağı, raporda yer verilen iddiaların soyut olduğu,
- Ciro, üretimi ve karı her yıl düşüşte olan Konya Krom'un anlaşmaya taraf olamayacağı,
- İlk yazılı savunmalar ve ihaleci Kurum kayıtları yeterince incelenmediğinden Soruşturma Raporu'nun eksik olduğu ifade edilmektedir.

I.5.4. Kümaş Kütahya Magnezit İşletmeleri A.Ş.'nin Savunması

Kümaş, savunmalarında özetle aşağıdaki hususları ifade etmiştir:

- İlk yazılı savunmanın yapılabilmesi için yeterli bilgi ve gönderilmeyerek savunma haklarının kısıtlandığı, bu durumda müteakip süreçteki aşamaların da sağlıklı yürütülemeyeceği,
- Öneri kararları ile öneri kararlarının bitirilmesi arasında, Kanun'da öngörülen 30 günlük süre yerine 52 günlük bir sürenin söz konusu olduğu, uzayan bu sürenin teşebbüsün aleyhine olduğu,
- Belgelerin bir kısmının 5 yıllık zamanaşımı süresine tabi olması gerektiği,
- Belgelere ilişkin değerlendirmelerin soyut olduğu, belgelerde geçen fiyatların ve satış koşullarının gerçekleştirilmediği, belgelerin birçoğunun kimin tarafından yazıldığı belli olmayan, el yazısı ile kaleme alınmış, tarihi belli olmayan belgeler olduğu ve tek taraflı hazırlanmış metinler olduğu, belgelerde koordinasyona, iletişime ve kollektif iradeye işaret edebilecek ifadelerin bulunmadığı, belgelerde ticari hayatın ve pazarlama stratejilerinin gereği olarak tahminsel ve hayali çalışmalar yapıldığı, bu belgelerde geçen ve rekabet ihlali sayılabilecek ifadelerin yalnızca belgeyi hazırlayan teşebbüs açısından değerlendirilebileceği, belgelerde geçen ihlallere ilişkin zamanaşımı değerlendirmelerini ayrı ayrı yapılması gerektiği, belgelerde yer alan ve anlaşmaya işaret eden ifadelerin uygulamaya geçirildiğinin Soruşturma

- 1090 Heyetince ispat edilmesi gerektiği, belgelerin çapraz sorgulamayla teyit edilemediği, belgelerde geçen ifadelerin bir anlaşma değil ancak birer kolaylaştırıcı eylem olarak değerlendirilmesi gerektiği,
- Soruşturma Raporu'nda yer alan ve 2.8.2004 tarihinde Haznedar tarafından Sörmaş'a faks çekildiği anlaşılan belgede, Kümaş'ın ismi yer almamasına rağmen değerlendirmelerde Kümaş'ın da bu anlaşmaya dahil edildiği,
 - Kümaş'ta yapılan yerinde incelemede tespit edilen ve rekabet ihlali sayılabilecek hiçbir belgenin bulunmadığı,
 - Soruşturma Raporu Ek:42'deki belgede yer alan "Kümaş'ın bilinen tavrı nedeniyle anlaşmanın mümkün olmadığı" şeklindeki ifadenin Kümaş'ın rekabetçi davranışlarına işaret ettiği, bu belgenin Ek:43'teki belgeden farklı olarak anlaşma iradesini yansıttığı yönündeki değerlendirmenin yerinde olmadığı,
- 1100
- Kümaş magnezite dayalı bir entegre üretim tesisine sahipken ihale belgelerinin önemli bir kısmının alümina silikat ile ilgili olduğu,
 - Belge özelinde ihlal değerlendirmesi yapmak yerine toplu bir değerlendirmeyle 4. maddenin ihlal edildiği kanaatine ulaşmanın yerinde olmadığı, bu yazım tarzının savunma yapmayı güçleştirdiği,
 - Kümaş'ın rakiplerle iletişimine ilişkin hiçbir belgenin bulunmadığı,
 - Pazarı global yapısının yeterince değerlendirilmediği, buna bağlı olarak ithalat rekabetinin hafife alındığı,
- 1110
- Alıcıların ihale kanununa tabi olmadıkları ve ihaleleri istedikleri şekilde dizayn edebildikleri, dolayısıyla üreticilerin anlaşabilmelerinin olanaksız olduğu,
 - Refrakter malzemenin heterojen bir ürün olduğu, teşebbüslerin maliyet ve talep yapılarının birbirinden farklı olduğu, alıcılar açısından yalnızca fiyatın değil kalitenin de önemli bir parametre olduğu, ihalede verilen tekliflerden bağımsız olarak üreticilerle tek tek pazarlıkların da söz konusu olduğu, tüm bu hususların sektörde koordine davranışları olanaksız kıldığı,
 - İlgili pazarda tam teşekküllü etkin bir kartelin oluşturulabilmesi için gerekli unsurların bulunmadığı,
- 1120
- Kümaş'ın da Selko ve Remsan gibi ama onlardan farklı olarak piyasadaki liderliği, az sayıda belgede adının geçmesi ve bunların teyitlerinin olmaması ile bilinen tavrına dayalı olarak diğer teşebbüslerden ayrı tutulması gerektiği,
 - Eylemlerin piyasadaki etkileriyle birlikte ele alınması gerektiği, yalnızca amaca dayalı bir ihlal iddiasının hak ve adalet ilkelerine ters olacağı, rekabeti sınırlayıcı amaç taşıyan eylemlerin yasaklanmasının rekabet kültürünün geliştirilmesi açısından anlam taşıyabileceği, böylesi eylemlere cezalandırma yerine görüş yazılarıyla karşılık verilmesi gerektiği,
 - Her bir ihalenin birbirinden bağımsız birer eylem olarak düşünülmesi gerektiği, bu durumda Kümaş'ın adının geçtiği az sayıda belge olduğu da dikkate alındığında belgelerin önemli bir kısmının zamanaşımına uğrayacağı ve kesintisiz bir ihlalden söz edilemeyeceği, bu durumun ağırlaştırıcı unsur olamayacağı,
- 1130

- Soruşturma Raporu'nda hafifletici unsur olarak ortaya konulan hususların savunmalar da dikkate alındığında ihlalin gerçekleşmediğini ortaya koyduğu,
- Yerinde incelemede bulunan belgelerin anlaşmayı yansıtmadığı dikkate alındığında, diğer belgeler açısından Kümaş'ın Remsan ve Selko'dan farklı olmadığı,
- Kümaş'ın soruşturma sürecindeki katılımcı işbirliği ve rekabet ihlali yapmama konusundaki hassasiyetinin ceza takdirinde hafifletici sebep olarak değerlendirilmesi gerektiği,
- 4. maddeye aykırı olan her uygulamaya 16. madde gereği ceza verilmesi zorunluluğunun bulunmadığı ifade edilmektedir.

I.5.5. Remsan Refrakter Malzemeleri San. Tic. A.Ş.'nin Savunması

Remsan, savunmalarında özetle aşağıdaki hususları ifade etmiştir:

- Soruşturma raporunun tebliğ edilmesine kadar kendilerine hiçbir bilgi ve belgenin verilmeyerek savunma haklarının hukuka aykırı olarak kısıtlandığı,
- Dosya kapsamındaki belge ve delillerin Remsan'ı ilzam edici hiçbir imza veya kaşe taşımadığı, bu belgelerde şirketin hiçbir yetkilisinin imzasının bulunmadığı, böylesi eylemlere ilişkin herhangi bir yönetim kurulu kararlarının bulunmadığı, rapordaki belgelerin delil niteliği taşımadığı, Remsan'ın rakip teşebbüslerle herhangi bir iletişiminin bulunduğu yönündeki iddiaların farazi olduğu, bu farazi iddialardan yola çıkılarak ceza istenemeyeceği,
- Remsan'ın belgelerde yer alan fiyatlardan çok daha farklı fiyat teklifleri verdiği, ihlallere katılmadığı ve bu durumun raporda da sabit olmasına karşın idari para cezası istenmesinin yerinde olmadığı,
- 2003 senesi ve öncesine ilişkin ihlal iddialarının zamanaşımına uğramış olduğu ifade edilmiştir.

I.5.6. Selko Ateş Tuğla San. Tic. A.Ş.'nin Savunması

Selko, ayrıntılı bir yazılı savunma yapmamış, yalnızca teşebbüsün 4. maddeyi ihlal edecek bir davranış içerisinde olmadığı ifade etmiştir.

I.5.7. Sörmaş Söğüt Refrakter Malzemeleri A.Ş.'nin Savunması

Sörmaş, savunmalarında özetle aşağıdaki hususları ifade etmiştir:

- İlgili ürün pazarının refrakter malzemeleri pazarı olarak belirlenmesinin yerinde olmadığı, pazar tanımında alt ürün gruplarının dikkate alınması gerektiği,
- İhlale dayanak olan belgelerin bir anlaşmayı yansıtmadığı, zira belgelerde mutabakata işaret eden ifadelerin bulunmadığı, belgelerin teşebbüslerine fakslanmadığı, fakslansa bile Sörmaş'ın bu fakslara cevap vermediği, faks geçildiği düşünülen belgelerin rakipleri yanıltmak ve böylece ihalede avantajlı duruma geçmek amacıyla hazırlandığı,
- 1993-1994 yıllarına ilişkin rekabet ihlalden bahsedilemeyeceği,
- 2001 yılına ait hiçbir belgenin bulunmadığı dolayısıyla 10 yıllık kesintisiz bir ihlalden söz edilemeyeceği, 2000 yılı öncesine ait belgelerin ise zamanaşımına tabi olması gerektiği, 2000 yılı sonrasına ait belgelerin de ihlal iddiasını göstermediği,

- 1180
- Belgelerde imza ve karşılıklı teyitleşme bulunmadığı, belgelerdeki bilgilerin tahmine dayalı çalışmalardan ibaret olduğu, belgelerin bir kısmının tarihsiz olduğu ve belgelerde yer alan tekliflerin aynen verilmediği,
 - Soruşturma Raporu Ek:42 ve Ek:43'te yer verilen belgelerin Sörmaş A.Ş.'ye ait olmayan bir odada ele geçirilmiş Ticaret Müdürü'nün şahsi çalışması olduğu, bu çalışmanın teşebbüs yönetimiyle veya rakiplerle paylaşılmadığı, çalışmanın gerçek bilgilere değil tahminlere dayandığı, belgedeki ifadelerin mutabakatı yansıtmadığı,
 - Konya Krom'da bulunan belgelerin bu teşebbüsün bir iç yazışması olduğu ve kendilerinin bu belgelerden haberdar olmadığı, ayrıca bu belgelerinde mutabakatı yansıtamayacağı,
 - Alıcıların ülkenin önde gelen firmaları olduğu, alımlarda alıcıların uyguladığı alım sistemi karşısında teşebbüslerin anlaşabilmesinin mümkün olmadığı, zira alıcıların devlet ihale mevzuatına tabi olmadığı, davet almayan üreticinin ihaleye katılmadığı, alıcıların yeni bir ihale açmadan aynı satıcıya ek sipariş verebildiği, her ihale şartnamesinde ürün özelliklerinin değiştiği, kalite amaçlanarak yüksek fiyattan ürün alımı yapılabildiği, üretim kısıtlarının verilecek teklifleri etkilediği,
- 1190
- Sürekli üretim gerçekleştirmek zorunda olan refrakter üreticilerinin bu üretimlerini zararına da olsa satmak zorunda olduğu, dolayısıyla anlaşmanın imkansız olduğu,
 - Sektörde önemli ölçüde ithalat rekabetinin bulunduğu,
 - Çok ortaklı bir yapısı olan, hakim bir ortağı bulunmayan ve yönetimi sürekli el değiştiren Sörmaş'ın ihlal içerisinde olamayacağı,
- 1200
- Ereğli Demir Çelik A.Ş. Çalışanları Vakfı'nın (Evraksan) Sörmaş'taki ortaklığının yarattığı sorunların Erdemir ihalelerinin kaybedilmesine neden olduğu ve Sörmaş son yıllarda zarar ettiği,
 - Anlaşma ve anlaşma iradesi kavramlarının farklı olduğu, anlaşmanın alıcı tarafından kabul edilmediği sürece anlam ifade etmeyeceği, soruşturmada işlenemez suçun söz konusu olduğu, Kabahatlar Kanunu gereğince kabahatlerde teşebbüslerin cezalandırılmayacağı,
 - Rekabet Kurulu'nun gübre üreticilerine ilişkin kararında satıcıların ihaleyi kendi lehlerine çevirmek için yaptıkları girişimleri rekabet ihlali saymadığı, bu durumun kendileri için emsal teşkil etmesi gerektiği,
 - Sektörün son on yılda fiyat ve kalite açısından rekabetçi bir piyasa görünümü sergilediği,
- 1210
- Sörmaş'ın da Selko ve Remsan'la aynı konumda olduğu, dolayısıyla değerlendirmede ayrımcılık yapıldığı,

I.5.8. Süper Ateş Ateşe Mukavim Malz. San. Tic. A.Ş.'nin Savunması

Süperateş, savunmalarında özetle aşağıdaki hususları ifade etmiştir:

- 53 sıra numarası altında 435 parça olan eklerin 44 sıra numarası altında 312 parça olarak gönderildiği, gönderilmeyen belgeler hakkında yasal haklarını saklı olduğu,
- İddiaların türü ve niteliği hakkında yeterli bilgi ve belge gönderilmediğinden birinci yazılı savunma haklarının kısıtlandığı,
- 1220 - Teşebbüsün çimento sektörüne yönelik satışları bulunmadığından buna ilişkin iddiaların savunma kapsamı dışında bırakıldığı,
- Soruşturma raporunda kullanılan belgelerin şirket yetkililerinin imzalarını taşımadığı, bu belgelerin HMUK ve CMUK anlamında delil olarak kullanılamayacağı, bu belgelerin Anayasa ve TCK açısından hukuka aykırı olarak elde edildiği,
- İhale satış ve sonuçlarına ilişkin karşılaştırmalar yapılmadığı, yabancı şirketlerin durumunun incelenmediği, piyasa araştırmasına ilişkin her özel çalışma ve değerlendirmenin 4. maddeye aykırı olamayacağı,
- 1230 - Güçlü alıcıların ve ithalat rekabetinin yoğun olduğu bu sektörde 4. madde ihlalinin gerçekleşemeyeceği; raporun dahi, elde edilen belgelerle teklif edilen fiyatların uyuşmadığını belirlediği,

I.5.9. Zonguldak Yatırım Filyos Ateş Tuğlası Makine Madencilik Enerji San. ve Tic. A.Ş.'nin Savunması

Filyos, savunmalarında özetle aşağıdaki hususları ifade etmiştir:

- İhale öncesi yapılan görüşmelerde tespit edilen fiyatların çoğu zaman uygulanmadığı, teşebbüs tarafından verilen fiyatların nihai teklif şeklinde olmadığı, alıcı firmaların bilahare indirim talebinde buldukları, bu durumda refrakter üreticilerinin ihale öncesinde fiyatlar konusunda mutabakata varmasının anlamsız olduğu, belgeler dikkatlice incelendiğinde firmalar arasındaki anlaşmaların çoğu zaman bozulduğunun görüleceği,
- 1240 - İlgili ürün pazarının önemli oranda ithalat rekabetine açık olduğu, sektörün yalnızca ulusal düzeyde değerlendirilerek ceza uygulanmasının yerinde olmayacağı,
- Fiyatların üretim ve maliyet dinamikleri göz önüne alınarak bağımsızca belirlendiği,
- Alıcıların fiyattan ziyade ürün kalite ve performansı noktasında hassasiyet gösterdikleri,
- %6 pazar payına sahip Filyos'un bu pazar payıyla rekabeti sınırlayacak güce sahip olmadığı,
- 1250 - Ceza uygulandığı takdirde küçük teşebbüslerin büyüklere oranla daha çok zarar göreceği ve bu durumun bir haksız rekabete yol açacağı ifade edilmiştir.

I.6. Savunmaların Değerlendirilmesi

1260 Soruşturma kararının, hakkında soruşturma başlatılan teşebbüslere tebliği ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 43/2. maddesinde "... *Taraflara tanınan ilk yazılı cevap süresinin başlayabilmesi için Kurulun bu bildirim yazısı ile birlikte, iddiaların türü ve niteliği hakkında yeterli bilgiyi ilgili taraflara göndermesi gerekir.*" hükmü yer almaktadır. Soruşturma kararı söz konusu Kanun hükmüne uygun olarak tebliğ edilmiştir.

Teşebbüslerin birinci yazılı savunma haklarının kısıtlanacağından bahisle yaptıkları bilgi belge taleplerine ilişkin olarak yazılan cevabi yazılarda; hakkında soruşturma yürütülen taraflara ilişkin ileri sürülen iddiaların ancak soruşturma raporunun tamamlanması ile net bir şekilde ortaya konabileceği, mevcut uygulamada dosya kapsamındaki tüm belgelerin ticari sırlar çıkarıldıktan sonra soruşturma raporu ile birlikte ilgili taraflara gönderildiği, dolayısıyla teşebbüslerin, bir bütün olarak ele alınması gereken savunma haklarının herhangi bir şekilde kısıtlanmadığı, mevcut uygulamanın 4054 sayılı Kanun'un mehzazı AB mevzuatı ile de uyum içinde olduğu ifade edilmiştir.

1270 4054 sayılı Kanun'un 44. maddesinin ikinci fıkrasında,

"Haklarında soruşturmaya başlandığı bildirilen taraflar sözlü savunma hakkını kullanma taleplerine kadar Kurum bünyesinde kendileri ile ilgili düzenlenmiş her türlü evrakın ve mümkünse elde edilmiş olan her türlü delilin bir nüshasının kendilerine verilmesini isteyebilir."

denilmekte, devamı fıkroda,

"Kurul, tarafları bilgilendirmediği ve savunma hakkı vermediği konuları kararlarına dayanak teşkil edemez"

1280 hükümlerine yer verilmektedir.

4054 sayılı Kanununun 44/3. maddesi ile de teşebbüslerin kendilerini savunma hakkı bir bakıma güvence altına alınmıştır. Ancak, söz konusu Kanun maddesinde yer verilen *"kendileri ile ilgili düzenlenmiş"* hükmünün göz önüne alınması gerekmektedir. Soruşturma Heyeti, Soruşturma kapsamındaki teşebbüslerde yapmış olduğu yerinde incelemeler ya da teşebbüslerden istediği bilgiler neticesinde oluşan belgeleri incelemekte, değerlendirmekte ve nihai olarak Soruşturma Raporunu ve eklerini oluşturmaktadır. Teşebbüslerin dosyadaki erişim hakları da ticari sırlar çıkarıldıktan sonra kendileri ile ilgili düzenlenmiş belgelerden ibarettir.

1290 Nitekim buna paralel olarak Danıştay 13. Dairesi, davacı teşebbüsün ilk yazılı savunma aşamasında kendilerine yeterli bilgi ve belgenin verilmediğinden bahisle kararın yürütülmesinin durdurulması ve iptali istemine ilişkin olarak aldığı 2006/1041 sayılı kararda;

"...soruşturma heyetince tamamlanan ...tarih vesayılı soruşturma raporunun, Kanun'un 45/1. maddesi uyarınca tüm Kurul üyeleri ile soruşturma kapsamındaki teşebbüslere tebliğ edildiği, ve aynı maddenin ikinci fıkrası gereğince, taraflardan 30 gün içinde yazılı savunmalarının gönderilmesinin istenildiği, tarafların savunmalarının, ek süreler de dikkate alındığında, yasal süresi içinde Kurum kayıtlarına girdiği, soruşturma heyetinin hazırladığı ek yazılı görüşün, Kanun'un

1300 45/2. maddesi uyarınca tüm Kurul üyelerine ve taraflara tebliğ edildiği, tarafların savunmalarının yasal süresi içinde Kurum'a intikal etmesinin ardından, Kurul tarafından 05.10.2005 tarihinde sözlü savunma toplantısının yapılmasına karar verildiği, yapılan sözlü savunma toplantısının ardında da Kurul tarafından dava konusu nihaî kararın alındığı anlaşılmakta olup, davacı ve diğer teşebbüsler hakkında yapılan soruşturmada üç kez yazılı savunmanın kullandırılması ve bir kez de sözlü savunmanın yapılması, Kurul'un tarafları bilgilendirmediği ve savunma hakkı vermediği konuları kararına dayanak yaptığı da belirlenmediğinden, davacının bu konudaki iddiası, dava konusu işlemi sakatlayıcı nitelikte bulunmamıştır.”

1310 ifadelerine yer vermiştir. Dolayısıyla soruşturma heyeti tarafından savunma hakkının kısıtlanması söz konusu değildir.

Genel olarak anlaşma terimi ile iki veya daha fazla kişinin, belirli konu veya konular üzerindeki her türlü uyuşma ve mutabakatı kastedilir. Rekabet Hukukunda anlaşmadan bahsedebilmek için, mutabakatın mutlaka hukuk düzeni tarafından nazara alınan bir konuya ilişkin olması gerekmediği gibi, bu hususta kullanılacak olan vasıtaların da önemi bulunmamaktadır. Dolayısıyla yazılı, sözlü veya sadece fiili eylemler yoluyla varılan mutabakatlar, hukuki bir sonuca yönelsin veya yönelmesin anlaşma olarak nitelendirilebilecektir. Ayrıca, anlaşma kavramı ile ne kast edildiği ve anlaşma kavramının nasıl yorumlanması gerektiği hususunda yol göstermesi

1320 bakımından 4054 sayılı Kanun'un gerekçesinde, “Maddenin amacı bakımından anlaşma, medeni hukukun geçerlilik koşullarına uyulmasa bile tarafların kendilerini bağlı hissettikleri her türlü uzlaşma ya da uyuşma anlamında kullanılmıştır. Anlaşmanın yazılı veya sözlü olmasının önemi yoktur.” şeklindeki ifade ile anlaşma kavramının nasıl anlaşılması gerektiği açıkça ortaya konulmuştur. Nitekim Avrupa Birliği Hukukunda, Adalet Divanı ve Komisyon'un içtihatları incelendiğinde de anlaşma kavramının hukuken bağlayıcı niteliği olmayan, “centilmenlik anlaşmalarını” dahi kapsayacak şekilde geniş bir biçimde yorumlandığı görülmektedir. Komisyon, taraflar arasındaki anlaşmanın medeni hukuktaki sözleşme niteliğini taşımasının gerekli olmadığını ve taraflardan birinin ihtiyari olarak davranış özgürlüğünün

1330 sınırlanmasının yeterli olduğunu birçok kararında ifade etmiştir.

Buna göre, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde bir anlaşmadan bahsedebilmek için, taraflar arasında ortaya çıkan ilişkilerin hukuki niteliği veya şekli önem taşımamaktadır. Önemli olan husus, piyasada belirli bir şekilde davranmaya yönelik olarak ortak ve karşılıklı iradenin herhangi bir şekilde beyan edilmesidir.

Sonuç olarak, Rekabet Hukuku çerçevesinde anlaşmalar ve o anlaşmaların oluşmasına temel teşkil eden karşılıklı beyan ve irade uyuşması, yazılı, sözlü, açık veya zımni birçok şekilde meydana gelebilir. Bu durumda anlaşmaların ve bu anlaşmaların oluşmasına temel teşkil eden irade beyan ve uyuşmalarının, anlaşmanın tarafı olan teşebbüslerin her biri için ayrı ayrı maddi deliller ile ortaya

1340 konması hususunun zorunlu olmadığı, söz konusu soruşturma sürecinde elde edilen belgelerin, söz konusu teşebbüsler arasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme amacını taşıyan veya bu etkiyi doğurabilecek nitelikte bir anlaşmanın varlığının ispatı için yeterli olduğu düşünülmektedir.

Soruşturma raporunda ihlal iddiasına dayanak olarak gösterilen belgelerin tamamı birbirini destekler nitelikte olup bir bütün olarak değerlendirildiğinde, söz konusu teşebbüslerin 4. maddeyi ihlal ettiklerini açıkça göstermektedir.

1350 Belgelerin bir kısmının teşebbüsler arasında faks yoluyla el değiştirmiş olması, yine bu belgelerin önemli bir kısmında faks tarihlerinin ihale tarihinden önceye ait olması teşebbüsler arası koordinasyona işaret etmektedir. Bu koordinasyon ortadayken, açık bir şekilde ihlal ifadeleri içeren tüm belgeler çapraz doğrulamaya bakılmaksızın anlaşmanın varlığına işaret etmektedir.

Bununla birlikte, anlaşmaların yapılması ile uygulanması ya da uygulanamaması arasındaki farklılık Soruşturma Heyeti tarafından göz ardı edilmemiştir. Nitekim, belgelerde yer alan fiyatlar çeşitli sebeplerle her zaman uygulanamamış olup, bu durum Soruşturma Heyeti tarafından tespit edilmiş ve raporda da açıkça ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra, soruşturma raporunda refrakter malzeme ithalatı ve alıcı gücü dikkate alınarak anlaşmanın piyasadaki etkilerinin sınırlı olduğu tespit edilmiş ve savunmalara sıklıkla konu edilen bu hususlar, objektif bir biçimde ceza takdirinde hafifletici unsurlar olarak ortaya konulmuştur.

1360 Soruşturma raporunda ihlal olarak tespit edilen husus, her bir belgeye dayalı olarak her bir ihlali tek tek ele alarak değerlendirme yapmaktan öte, teşebbüslerin uzunca bir süre içerisinde ilgili pazarda anlaşma içerisinde bulunup koordine biçimde davrandıklarıdır.

4054 sayılı Kanun'un zamanaşımına ilişkin 19. maddesinde; *"..süre, ihlalin vuku bulunduğu gün işlemeye başlar. Sürekli ve tekrarlanan ihlaller söz konusu ise süre, ihlalin sona erdiği ya da en son tekrarlandığı günden itibaren başlar."* hükmü yer almaktadır. Soruşturma konusu durumda sürekli ve tekrarlanan bir ihlal söz konusundan 5 yıllık zamanaşımı süresinden söz edilmesi olanaksızdır. Bununla birlikte 4054 sayılı Kanun için idari para cezalarına ilişkin olarak öngörülen bir yıllık sürenin sona erdiği 13.12.1995 tarihinden önceye ait belgeler ceza takdirine dayanak olarak gösterilmemektedir.

1370 Savunmaların çeşitli bölümlerinde yer verilen, her bir ihalenin ayrı ayrı ele alınması hususu hakkında bir değerlendirme yapmak gerekirse; söz konusu soruşturma Raporu incelenirse, esasen her bir ihalenin ayrı ayrı ele alınmış ve incelenmiş olduğu görülecektir. Ancak şunu belirtmek gerekir ki, bu soruşturmada ilgili ürün pazarı tanımlanmış olup; ulaşılan sonuçlar ilgili ürün pazarına ilişkindir.

1380 İlgili pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin zararda olmaları, üretim ve satışlarının düşüşte olması halinin, bir çok pazarda olduğu gibi burada da teşebbüslerin anlaşma temayülünü azaltmayacağı aksine artıracığı düşünülmektedir. Zira zararda olan teşebbüsler anlaşarak fiyatları yükseltmek suretiyle karlılıklarını artırabilme girişiminde bulunmaları olasılığı her zaman mevcuttur. Bununla birlikte teşebbüslerin zararda olması aldatma güdüsünü ve anlaşmanın bozulması sonucunu da beraberinde getirebilecektir. Dolayısıyla bu durum, anlaşmanın uygulanabilirliği ile ilgili bir husus olup, piyasaya etkisinin sınırlı olduğundan bahisle raporda yer verilen hafifletici unsurun bir alt başlığı olarak değerlendirilebilir niteliktedir.

1390 Soruşturma raporunda ilgili ürün pazarına ilişkin olarak alt ürün gruplarından bahsedilmekle birlikte, sonuca ilişkin değerlendirmeleri değiştirmeyeceğinden, ilgili pazar refrakter malzemeleri pazarı olarak belirlenmiştir. 4. madde kapsamında yapılan değerlendirmeler açısından ilgili ürün pazarı, yapılan değerlendirmelerin sınırlarını çizmekte yardımcı olan tanımlamadır. Esas olan teşebbüslerin yatay olarak Kanun'u ihlal edip etmedikleri ve yapılan anlaşmaların etkilerinin ne derece ortaya çıktığıdır. Mevcut deliller karşısında pazarın segmentlere ayrılması, deyim yerindeyse zorlama bir yaklaşımdır.

Soruşturma raporunda teşebbüslerin rekabeti sınırlayıcı anlaşma yapmak suretiyle Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri tespit edilmiştir. Söz konusu Kanun maddesi açısından anlaşmaya katıldığı tespit edilen teşebbüslerin tek başlarına gerçekleştirdikleri eylemler değil, aynı pazardaki diğer teşebbüslerle koordine bir şekilde gerçekleştirdikleri eylemler soruşturulmaktadır. Dolayısıyla teşebbüslerden yalnızca birinin düşük pazar payına sahip olduğundan bahisle rekabeti sınırlayacak güce sahip olmadığı hususu bu madde açısından önem arz etmemektedir. Bir başka ifadeyle her teşebbüsün gücü oranında sorumlu tutulması esası, esas itibarıyla ceza uygulamasının bir ilkesi olup, ciro çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

1400

4054 sayılı Kanuna dayanılarak verilen para cezaları teşebbüslerin ciroları üzerinden oransal olarak takdir edilmektedir. Bu durumda tüm teşebbüslere eşit oranda ceza verilse bile, her bir teşebbüs cirosunun büyüklüğü nispetinde bir cezayla karşıya kalacağından, küçük teşebbüslerin görece aleyhine bir durum ortaya çıkmayacaktır.

Soruşturma raporunda yer verilen belgelerin şirket üst yönetiminin bilgisi dahilinde yapılan işlemler olmadığı, işlemin şirket elemanlarınca rekabeti ihlal etmek amacıyla değil, birbirlerini amirleri nezdinde başarılı gösterebilmek amacıyla nadir olarak yapılan bir işlem olduğu yönündeki savunmalar Soruşturma raporunda ulaşılan sonucu etkileyebilecek bir nitelik arz etmemektedir. Soruşturma raporunda benzer ve birbirini destekler nitelikteki çok sayıda belgeden, ilgili pazardaki teşebbüslerin rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma içerisinde oldukları açıkça anlaşılmaktadır.

1410

J. SONUÇ

8.7.2005 tarih, 05-44/631-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Rapora, toplanan delillere ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. Durer Refrakter Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş., Haznedar Refrakter San. A.Ş., Konya Selçuklu Krom Magnezit Tuğla San. A.Ş., Kümaş Kütahya Magnezit İşl. A.Ş., Remsan Refrakter Malz. San. ve Tic. A.Ş., Selko Ateş Tuğla San. ve Tic. A.Ş., Sörmaş Söğüt Refrakter Malzemeleri A.Ş., Süper Ateş Ateşe Mukavim Malz. San. ve Tic. A.Ş., Zonguldak Yatırım Filyos Ateş Tuğlası Makina Madencilik Enerji San. ve Tic. A.Ş.'nin refrakter malzemeleri pazarında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine,

1420

2. Bu çerçevede 4054 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2004 yılı net satışlarının takdiren %0,3 (binde üç)'ü oranında olmak üzere;

- Haznedar Refrakter San. A.Ş.'ye 72.245,93 YTL

- Konya Selçuklu Krom Magnezit Tuğla San. A.Ş.'ye 56.166,73 YTL

- Kümaş Kütahya Magnezit İşl. A.Ş.'ye 226.965,11

1430

- Sörmaş Söğüt Refrakter Malzemeleri A.Ş.'ye 82.910,05 YTL

- Süper Ateş Ateşe Mukavim Malz. San. ve Tic. A.Ş.'ye 64.773,47 YTL

- Zonguldak Yatırım Filyos Ateş Tuğlası Makina Madencilik Enerji San. ve Tic. A.Ş. 'ye 38.003,26 YTL

idari para cezası verilmesine,

3. Durer Refrakter Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş., Remsan Refrakter Malz. San. ve Tic. A.Ş., Selko Ateş Tuğla San. ve Tic. A.Ş.'ye ayrı ayrı olmak üzere, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin (2007/1 no'lu Tebliğ ile değişik) ikinci fıkrası

uyarınca takdiren asgari ceza miktarı olan 6.864 YTL idari para cezası verilmesine,

- 1440 4. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eden eylemlerinden dolayı, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunmasını teminen yerine getirilmesi veya kaçınılması gereken davranışların ve ihlale son verilmesi gereğinin, aynı Kanun'un 9. maddesi uyarınca ilgili teşebbüslere bildirilmesine,

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.